

Dovestea Vorbi 21

Revistă de cultură

Asociația oamenilor de știință și artă - ECOSTAR 21

ISSN 2285 - 6919
ISSN-L 2285 - 6919

INTOL PRESS • Anul IV (XXIII), nr. 4(14) - decembrie 2015

www.culturaarsmundi.ro

„CÂNTAREA CÂNTĂRILOR” ILORIAN PĂUNOIU, 50!

Zenovia ZAMFIR

„Am crezut tot timpul în visele mele și am realizat că scrierea visului funcționează, ajută la împlinirea lui. E atât de plăcut când recitești un vis și urmărești etapele prin care se realizează! Capeți o mare încredere în tine și o claritate a scopurilor cum nu ai mai avut înainte”, sună un cuvânt, de învățătură am putea spune, al scriitorului Ilorian

Păunoiu.

Luni, 14 decembrie 2015, în Sala de Conferințe a Bibliotecii Județene *Antim Ivireanul* - Râmnicu Vâlcea, s-a desfășurat manifestarea medalion aniversar *Ilorian Păunoiu - 50* și lansarea cărții *Unde-s iubirile de ieri*.

Evenimentul a debutat cu o rugăciune și o prezentare PowerPoint cu viața și activitatea lui Ilorian Păunoiu, realizată de Flori Ghiță și Cristina Olteanu de la Biblioteca Județeană.

În continuare au rostit alocuțiuni: scriitorii Ion Soare - moderator, Ioan St. Lazăr, Mihai Sporiș, Marian Pătrașcu, pr. Nicolae State Burluș, Dumitru Zamfira - președinte Societatea Națională Independentă a persoanelor cu dizabilități, Elena Stoica - director al Centrului pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Vâlcea, Delia Zamfirescu - președinte Liga Femeilor Creștin Ortodoxe Vâlcea, Violeta Scrociob - vicepreședinte Societatea Culturală *Anton Pann* - Vâlcea, Zenovia Zamfir - reprezentanta Bibliotecii Județene *Antim Ivireanul* - Vâlcea, Liliana Hinoveanu - Radio Oltenia Craiova, scriitor Dumitru Sârghie - Slatina, poet Constantin Triță - Slatina, poet Marian Bărăscu - Drăgășani, poet Daniela Tiger-Craiova.

A urmat apoi un moment artistic deosebit: un recital de muzică și poezie susținut de actorul Cristian Alexandrescu, violonostul Ionuț Puia, violoncelistul Mircea Suchici, solist instrumentist la Filarmonica „Oltenia” Craiova, un grup de elevi de la Liceul de Artă *Victor Giuleanu* și interpreta de muzică populară Mariana Ștefan.

La final, poetul Ilorian Păunoiu, autor printre altele, a lucrării *Cântarea cântărilor*, transpunerea în versuri a celebrului text biblic, cu bucurie și emoție a mulțumit pentru cuvintele frumoase și alese primite, pentru diplomele oferite de Instituțiile de Cultură din Vâlcea și a oferit în dar un recital de muzică populară alături de formația *Altamira*.

Scriitorul Ilorian Păunoiu s-a născut în satul Meieni, comuna Popești, județul Vâlcea, pe Valea Luncavățului, aproape de Pădurea Cotoșmanei. A debutat în literatură cu versuri, publicând în „Vâlcea literară” (1986), revistă a Societății Literare „Anton Pann”. Au urmat aparițiile sale în presa scrisă de specialitate („Tribuna”, Cluj; „Luceafărul”, București), la posturile de radio și televiziune. A publicat mai multe cărți: „Strigarea numelui” (1998), „Jocul secundeii” (1999), „Scrisori către aproapele. Introducere în agapologie - Eseuri” (2000), „Simfonia pentru spadă și crin” (2005), „Cântarea cântărilor” (2008) - transpunerea în versuri a celebrului text biblic. În anul 2014 a devenit membru în Uniunea Scriitorilor din România. Manifestarea a fost organizată de: Forumul Cultural al Râmnicului, Biblioteca Județeană *Antim Ivireanul* - Vâlcea, Centrul pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale - Vâlcea, Liga Femeilor Creștin Ortodoxe - Vâlcea, Societatea Culturală *Anton Pann*, Societatea Națională a Persoanelor cu Dizabilități.

„CREAȚIE ȘI IUBIRE DIN SUFERINȚĂ” (ILORIAN PĂUNOIU)

Născut la 14 decembrie 1965 în satul Meieni din comuna Popești - jud. Vâlcea, ca fiu al Ioanei și C-tin Păunoiu. După absolvirea liceului, zborul i-a fost încetinit, dar niciodată frânt, de o suferință puțin obișnuită. După propria mărturisire, cărțile l-au „însoțit ca niște prieteni devotați”, i-au dat „încrederea și curajul acela nemăsurat că va ajunge la liman”.

Debutază cu versuri în revista „Vâlcea literară” (1986), apoi semnează în „Tribuna” (Cluj), „Luceafărul”, SLAST etc. În paralel cu activitatea publicistică în presa scrisă, va avea numeroase apariții la posturile de radio și TV din județ și din țară; de asemenea, va desfășura o bogată activitate de animator cultural, relevând o energie, un optimism și un altruism puțin obișnuite. Printre inițiativele sale

cultural-lite-rare, se cuvin menționate înființarea cenaclului literar pentru tineret „Lumină lină” (Râmnicu-Vâlcea) și Cenaclul „Lumina” (Popești). Începând cu anul 1986, în semn de recunoaștere a valorii creației sale literare, a obținut numeroase premii locale, zonale și naționale. Recent, a fost primit în rândul membrilor Uniunii Scriitorilor din România, la secția Poezie.

Cărți publicate: *Strigarea numelui* (1998), *Jocul secundeii* (1999), *Scrisori către Aproapele. Introducere în agapologie - eseuri* (2000), *Banchetul reginelor - versuri* (2002), *Arheologia sensibilă* (2002), *Simfonia pentru spadă și crin* (2005), *Cântarea cântărilor* (2008), *Poezie - logodnica mea* (2013), *Agapologia - Logodna iubirii cu libertatea - eseuri* (2014), *Unde-s iubirile de ieri?* (2015).

„Jertfa oamenilor pentru oameni nu poate fi înțeleasă în sensul ei profund, decât de acești slujitori deosebiți ai literelor, cum este Ilorian, care au trăit viața într-o suferință continuă. Numai un asemenea om, care a învins prin credință o boală nemiloasă, poate simți, vorbi și scrie despre sacrificiul hristic și despre iubirea necondiționată față de semenii, care i-a oferit exemple și sugestii pentru o știință nouă, agapologia - știința despre iubire. Ca întreaga sa operă, Introducere în agapologie spune multe despre mărturisirea de credință a poetului Păunoiu. Fie că va citi din versurile sau din eseurile acestui scriitor singular, cititorul va percepe tot timpul nu numai acea nobilă ardere lăuntrică a autorului, ci și mesajul înalt privind necesitatea parcurgerii existenței umane la parametri superiori de motivație și moralitate, în concordanță cu cele mai curate precepte și idealuri ontologice”. (Ion Soare, pliant aniversare)

Pagina 1

CÂTEVA COMENTARII CU PRIVIRE LA ROMANUL „RĂZBUNAREA GEMENELOR” DE AL. FLORIN ȚENE

Ion I. PĂRĂIANU

Să vorbești despre romanul *Răzbumarea gemenelor*-Vali și Valentina-recutate din liceu de securitatea comunistă, cu acceptul mamei, pentru a-și salva casa, să nu le fie confiscată, mama să nu-și piardă serviciul, neavând „dosar sănătos”, tatăl fiind întemnițat după gratiile pușcării regimului comunist din Gherla, socotit, ca mulți alții, sabotor și dușman al poporului, trebuie să ai un oarecare curaj.

Ele urmăreau și turnau la securitate pe cei ce „una spuneau și alta gândeau”. Chiar Vali a mărturisit: „Nu uita că suntem Țara... informatorilor. Peste tot sunt!”

Zodia Gemenilor e „zodia favorabilă oratorilor și scriitorilor, reprezentând dualitatea dintre gemeni, simbolul emblematic fiind gemenii, Castor și Polux, primul-muritor, iar celălalt – nemuritor” (Mariana Cristescu).

Însuși autorul, Al. Florin Țene, e născut în zodia Gemenilor.

Romanul *Răzbumarea gemenelor* (2015) e alcătuit din două părți. Partea I cuprinde patru capitole, a căror acțiune se desfășoară între anii 1942, anul nașterii autorului, și 1960, când, cu durere în suflet, părăsește orașul natal – Drăgășani, pentru a urma Școala Tehnică de Tehnoredactori „Dimitrie Marinescu” din București.

„Dorul de orașul natal îl port în suflet precum o cruce grea”, mărturisește autorul.

Partea a II-a cuprinde șapte capitole care se întind pe o perioadă scurtă, între 1961 și 1967. Acțiunea, personajele, situațiile și semnificațiile fiecărui capitol se derulează având rezultat final mottoul cu care se deschide capitolul.

Capitolul I (1942 – 1948) are drept motto: *Nimeni nu m-a întrebat dacă doresc să mă nasc* (Al. Florin Țene).

Romanul *Răzbumarea gemenelor* este „o parte din marea frescă românească” formată din romanele: *Chipul din oglindă* (1997), *Insula viscolului* (2000), *Orbul din Muzeul Satului* (2002), *Geamănul din oglindă* (2011), *Inelul de iarbă* (2013), *Un ocean de deșert* (2013), în care sunt prezentate urgiile societății comuniste din secolul XX.

Autorul parcurge pas cu pas drumul din viața unui tânăr intelectual, scriitor, care a luptat, încă de când era elev la Liceul Teoretic din Drăgășani, într-un „spațiu concentrațional împotriva ciurmei roșii”, cum îi plăcea să spună.

Romanul este scris după „Caietul cu coperte albastre”, unde eroul, Norinel Ene, asemenea unui jurnal, își avea însemnările de taină timp de douăzeci și cinci de ani (1942-1967); deci, îl putem încadra în categoria romanului autobiografic.

De la prima pagină, unde facem cunoștință cu *mohăia*, unde a găsit *caietul cu coperte albastre*, îngropat cu cincizeci de ani în urmă, până la ultima pagină, în care povestește cum a îngropat *caietul* într-o cutie metalică, în care maică-sa, Titinel, ținea papiotele cu ață de diferite culori și acele de cusut, suntem fascinați de neastâmpărul lui Norinel. Din clasele primare era un boțogaș. A confecționat, din mai nimic, un epidiascop, invitând prietenii să vizioneze primele lui diafilme. Într-un carnețel avea numai scheme de aparate de radio cu galenă, sau cu o diodă. În buzunare avea diferite chei, piese de radio, cu care, în clasă, pe sub bancă, făcea schimb cu alți colegi, la fel de pasionați. De la Nelu, coleg de clasă, a învățat cum se construiește un aparat de radio. L-a și construit; cu o diodă, un condensator variabil cu plăci, o bobină variabilă și un difuzor, care a fost prezentat la expoziția organizată la sfârșitul anului școlar.

Dar, cartea era cartea! Citise aproape toate cărțile din Biblioteca Orașenească și cărțile lui Gib Mihăescu, pe care i le împrumuta Ioana, fiica cea mică a lui Gib.

Știa multe; mai ales despre starea

politică și socială a țării. Impresionante sunt vastele cunoștințe despre dictatorii comuniști: Stalin, Lenin, Cernîșevski, Pauker, Dej, Ceaușescu ș.a., dar și de pupincurișii: Leonte Răutu, Chivu Stoica, Sadoveanu, Zaharia Stancu, Nina Cassian, Maria Banuș, Mihai Beniuc, Al. Căpraru, Viorica Mării, sora lui D. R. Popescu, care era redactor de carte la Editura Dacia din Cluj, și i-a refuzat publicarea romanului *Chipul din oglindă*, în care nara fapte, situații, viața oamenilor de pe Șantierul de pe Lotru, o adevărată dramă trăită în perioada comunistă. Chiar i-a spus textual: „Tovarășe Țene, romanul nu se poate publica. Dacă l-aș publica, am intra amândoi la pușcărie!”

Norinel Ene, personajul principal, permanent, a dus o luptă împotriva ciurmei roșii.

Primele manifeste le-a împrăștiat în orașul lui drag, Drăgășani; la București, fiind elev la Școala Tehnică Poligrafică, a răspândit manifeste scurte, mobilizatoare prin cutiile poștale, în care chema la revoltă împotriva partidului, iar când a fost trimis de taică-său la Cluj, să cumpere cablu coaxial pentru antena de televizor, a pus manifeste în cutiile poștale din holul de la parter al multor locuințe din orașul de pe Someș; în Sala de așteptare din gară; în vestiarul muncitorilor de la Fabrica „Tehnofrig”. La fel a procedat și la Fabrica „Armătura”.

Unde mergea, peste tot, de câțiva ani, vedea un om în haină de piele, urmărindu-l. Devenise o obsesie.

De câte ori mergea, seara, la Casa Scânteii, unde făcea practica de tehnoredactor, Norinel Ene trebuia să facă o boacăna, altfel nu avea liniște.

Într-o seară de Crăciun, înlocuind un tehnoredactor (?) și-a făcut un plan destul de chibzuit: *În seara asta trebuie să fac ceva. Poate tipăresc niște manifeste la mașina de tipărit tip „Boston” abandonată la secția linotip. Sau poate modific un titlu în „Scânteia Tineretului”. E Crăciunul și vigilența este mai scăzută. Sau poate...*

Și a făcut-o! În „Scânteia Tineretului” a apărut un articol pe pagina întâi cu titlul modificat.

Tovarășul Gheorghe Gheorghiu Dej a mutilat Bucureștii cu autoutilitare fabricate la Brașov, în loc... „de utilat”!

Asta una. A doua; au fost găsite manifeste tipărite la o mașină Boston pe soclul statuii lui Lenin; în oraș; în tramvaiul cu care călătorea de la cămin până la Casa Scânteii.

Pericolul era aproape!

Faptele săvârșite de Norinel Ene și ceea ce ar fi putut să urmeze ne țin cu sufletul la gură, numai că, el, tânărul intelectual, a știut să-și alegă prietenii și... ca olteanul s-a băgat pe sub pielea lor, cum se zice.

Vali și Valentina-gemenele-ultima cu grad de căpitan de securitate-l-au iubit de cum a ajuns în București. O frumoasă poveste de dragoste care uluiește prin comportamentul lor în pat, chiar amândouă deodată, farmec pentru el, dar învăluit, parcă, în mister. Este o iubire autoimpusă; sau impusă de destin? Norinel era echilibrat, emanând forță și siguranță. Nu s-a trădat niciodată. Mereu se conducea după vorbele înțelepte ale renumiților filozofi. De la Spinoza, i se potrivesc ca o mânășă cuvintele: „Tot ce s-a petrecut a fost inevitabil, tot ce nu s-a petrecut a fost imposibil... Numai că, într-un fel, eu am rămas un om liber”.

La câteva întrebări: „Care dintre voi a trimis securiști să mă urmărească până și în Drăgășani?”, „Amandouă!”, „Tu ai pus să fii urmărit?”, „Da! Doresc să te apar... că... mai faci greșeli... Ar fi păcat să înfunzi pușcăriile comuniste. Îmi câștig și eu pâinea cum pot. Dar... eu gândesc altfel. Nu uita că și tata este după gratiile regimului ăsta.”

Ele, gemenele, puseseră să fie urmărit pas cu pas. Își știau programul de la școală, (Vali fiind secretara școlii), nopțile când era de serviciu la Casa Scânteii, legăturile amoroase cu Sanda, cu Mioara, gafele cu manifestele, cu modificările unor titluri sau cuvinte în ziare, care dădeau multă bătaie de cap; să fie oprită expedierea lor și retragerea de pe piață. Cele

vândute... [...] „Să nu mai faci! Că nici eu, și nici Valentina nu te mai salvăm. Gata!”

[...] „Lasă că știu totul: nopțile de la Scânteia” (cu Sanda), apoi ne-ai înșelat cu Mioara. Acest fapt e mai grav.” „Ați pus stăpânire și pe sentimentele mele!?” „Pe tot! Pe conștiință, pe trup, pe soartă. Noi îți construim... destinul. Partidul îți trasează direcția. El este conducătorul vieții noastre. Încă o dată îți spun: <Partidul e în toate, în suflet și în gând!>. Să-ți intre bine în capul ăla bleg.” [...] „Vei sta la Gherla, la Balta Albă, sau în Deltă, la stuf, printre șerpi.” [...] „Dacă ne luam noi mâna de pe tine, ajungi unde ți-am spus! Ar fi păcat. Scrii frumos și... ești bun la pat.”

„Mai bine! Sunt liber! Cele două mă epuizaseră.”

Acum, gemenele doreau „să-l înfunde”, drept răzbumare că s-a culcat cu Sanda.

În final, salvarea i-a fost Sanda. Consulul Jones de la Ambasada Americană, cumnat după sora vitregă, împreună cu ambasadorul William Crawford au pus la cale evadarea amândurora din această iminentă lipsire de libertate.

Romanul domnului Al. Florin Țene, pe lângă că e frumos, (cu de toate...), e și un prețios document ce trebuie cercetat de istoricii români și nu numai.

com.Roșiile
21 august, 2015

ANGELA CALANGIU

Predicție pentru noul an

Seniorilor mei dragi

2016 e anul regăsirii
anul sufletului
și al iubirii,
dar și al păcatelor
ce rămân ascunse
și al gândurilor
ce sunt nepătrunse
de ce e bun și curat,
și nu s-au mai purificat.

Acum să nu judecăm,
Și nici să comentăm
ce vine din astral,
că este magistral
și aduce putere,
stăpânire și plăcere
armonie și dăruire,
pentru o dorită împlinire.

2016 e plin de vibrație,
în orice constelație,
de afectivitate
și sensibilitate.
De Bine dominat,
Va fi înseninat
E necesar să gândim,
și să ne pregătim
pentru Bine, dar și Greu
și ce ne-o mai da
Dumnezeu.

Seniorii la opt ani

*Colegilor mei, seniorilor din
Asociație*

Ne întâlnim cu toți și ne privim,
Ne relaxăm, dar încă mai
muncim.
Noi suntem seniori cu energie
Și asta e o mare bucurie.

Ne facem viața, reciproc,
mai bună.
Întinerim când suntem
împreună.
Lumea e frumoasă, e mai vie,
Pentru că ne unește-o caldă
prietenie.

Suntem alături la bine și la greu,
La ce ne-a dat Preabunul
Dumnezeu,
Și pentru ce avem Îți mulțumim,
Doar multă sănătate mai dorim.

Să fim puternici mâine ca și azi,
Ca și atunci când eram falnici
brazi,
În liniște și pace să trăim
Și împreună mulți ani să
mai fim!

23 octombrie 2015

Bilanțul, ca un cenaclu...

Mihai SPORIȘ

Biblioteca Județeană „Antim Ivireanul” Vâlcea a găzduit, în 19 decembrie 2015, un eveniment cu valențe multiple. Societatea Culturală „Anton Pann” și-a onorat președintele, pe Nicu Cismaru, iar acesta s-a prezentat la întâlnire cu a treia sa apariție editorială, o frumoasă carte de poezii. Motivul principal al evenimentului fiind, un bilanț al societății făcut cu majoritatea membrilor, de față, și cu o largă expunere publică – manifestarea fiind înregistrată și difuzată pe canalul televiziunii locale „Etalon”. Totul s-a desfășurat pe un scenariu anticipat- în 14 decembrie, în același loc desfășurându-se „Medalion 50” dedicat poetului Ilorian Păunoiu. Atunci participasem la un cenaclu cu de toate: recitări, evocări, laudatio, muzică, diplome, fotografii, înregistrări TV, cu invitați, de aproape și de departe.

Nicu Cismaru și-a lansat volumul „Resturi de paradis”. Volumul său de poezie s-a adunat din talent și din teaurizarea în timp a sertarului – s-a spus acolo! Imboldul publicării și expunerii poetului s-au produs târziu, cu șansa intersecției unor oameni cu puterea convingerii: N.Udroiu și N. Melinescu. Formula, a varietate, a manifestării s-a înscris în nota sfârșitului de an cu aerul său sărbătoresc: cenaclu cu... de toate, pe care încercăm să-l surprindem în desfășurarea lui. Invitații au fost din Oltenia și din Muntenia, aparținând mediului cultural-spiritual otăvit, dincolo de brumele toamnei, dar în tranziția cu căutări de teme, stiluri, cadențe și atitudini într-o risipire entropică ce trebuie cumva, iute, cu sens, coagulat. Poeți, esești, epigrafiști, publiciști, romancieri, artiști plastici, iconari, actori, preoți, folcloriști, presari din media scrisă și audio-vizuală și... înlocuitorii de reprezentanți oficiali. Societatea Culturală, cu o misie importantă, a avut membri și simpatizanți veniți de departe să salute persoana juridică, prin președintele său, tocmai protagonistul lansării. Formula organizatorică este una de eficiență maximă, așa că nu au lipsit într-o zi de sâmbătă – evident de la serviciile lor! – iubitorii de cultură și socializare prietenească, cu un anume lipici al coeziunii întru creație. București, Craiova, Slatina, Pitești, Curtea de Argeș, Drăgășani, Băbeni au onorat Râmnicu Vâlcea și toate împreună, Societatea Culturală Anton Pann, prin președintele său, Nicu Cismaru, care va fi dat chiar acolo îmbrățișarea de primire la doi noi membri, de-a împreună cu legitimațiile.

Vălcenii prezenți, ca reprezentanți ai unor instituții au salutat, în numele titularilor absenți, sărbătoritul, adică poetul lansat cu noua lui carte, în același timp președinte al societății culturale. Cucernicul părinte Nicolae State-Burluși a adus mai multe saluturi, după ce în cor am rostit Lui Dumnezeu, rugăciunea domnească, devenită uvertură, la modul fundamental!- pentru toate manifestările cultural-spirituale (!). A adus salutul președintelui și vicepreședinților Forumului, absenți din binecuvântate pricini; a adus și blagoslo-

virea absentului Arhiepiscop al Râmnicului (A-L vedea pe Dumnezeu, știm, nu este cu puțință oamenilor!). Zenovia Zamfir, bibliotecară și membră a societății, a adus salutul Directorului instituției, gazdă (De fapt pe al Managerului, într-un joc de cuvinte cu putere... juridică!), absent din programul zilei și al manifestării. Ne-a adus, tuturor, un adevărat plugușor de bine în care s-a străduit să nu se observe absența titularului și, desigur, a reușit. A urmat, după o lungă așteptare a începutului (evenimentul se înregistra pentru difuzare la televiziunea locală!), pusă pe seama tehnicii, ca scuză pentru „tehnicieni”, prezentarea invitațiilor, pe care îi vom trece aici în revistă, ca buni prestatori la cenaclu de bilanț, cu valență omagială.

Slătineanul de ... primă linie, Dumitru Sârghie s-a arătat acolo omul cu un special spirit de observație și mai ales o atitudine militantă, să ne vindecăm de relele vremii. Obiectiv, în cunoștință de cauză cu ceea ce se întâmpla acolo. Citise demult omul... și opera lui (Nicu Cismaru) și se pronunțase deja, public, asupra profilului autorului și al operei sale, în săptămânalul „Linia întâi”, care apare în județul Olt și căruia îi este fondator. Șefa cenaclului societății, Mihela Rădulescu, a intrat apoi în bucătăria scrisului și va fi gustat pentru noi: temele, stilul și evident actualitatea mesajului în formulele lui de prezentare, între clasic și modern. Vom fi fost, în parte, consonanți gustului indus (De gustibus non disputandum...!). Recunoscusem, totuși, mirosul unor petale tomnatică, presărate de poetul nostru în alt volum și pe care îl citisem, având și ghidul critic al aceleiași prefațatoare, cu știința analizei dată de profesie. Nicolae Melinescu, cel cu imboldul intrării în arenă (unde ce a fost numai al nostru devine al celor cărora le este adresat!), s-a arătat la înălțimea mentorului, elevat, cu știința construcției și lansării mesajului. Ne-a învăluit, fără a ne brusca, atingându-ne coarda în stare de vibrație. Aceea, din firea noastră de români autentici. Da, patriotismul se respiră, uneori se mai și sforăie, dar trezirea ne este un imperativ și are nevoie de spiritele deșteptării. De aici credem că s-a născut imboldul în credință, că poetul autentic al cetății poate să dea strigătul deșteptării prin poemul ca o rugăciune și apoi prin angajamentul iubirii necondiționate al celor ce ne definesc. Violeta Scrociob, moderatorul evenimentului cu grijile împărțite în toate direcțiile, a avut și sarcina de onor la...șefu. Doamna, fiind vicepreședinte în exercițiu al societății, trebuia să înmâneze Diploma de Excelență, atribuită de societate președintelui său (ca de la persoana juridică, la persoana fizică!). Omagiul cel mai mare este atunci când ceea ce ai dăruit și se întoarce sub formă de ecou. Atunci ai certitudinea că strigătul nu a fost în pustiu și ai fost auzit. Nu-mi place să citesc propiu-mi poem din cauza senzației narcisiste, al neeliberării de darul pe care l-am făcut cu propria-mi voință. Chiar dacă ne iubim copiii, pe aceștia i-am făcut spre a sluji pe cei de lângă noi, altfel îi putem jeli cât vrem prin sertarele noastre, poate în intimități incestuase, doar cu ei. Ecoul a venit în aceea dimineață, trecând de cumpăna miezului de ziua, de la doi ac-

tori remarcabili ai scenei râmnicene: Doina Micglezi și Cristian Alexandrescu. Celelalte lamentații poetice, departe de gustul nostru!, nu au fost atinse de harul necesar rostirii pentru auz. Da, poezia se citește și în gând și ne poate da fiorul și incantația unei muzici mute, dacă știm citi limba poeziei, iar poetul, la rândul-i, a știut s-o respecte și să și-o facă aliată. Societatea Culturală și-a scos la rampă un tânăr tenor de la Curtea de Argeș și o soprană talentată din Râmnic, dublați de un fond muzical clasic și modern, apoi muzica folk (un fost membru al Cenaclului Flacăra!), muzică populară. O demonstrație, prin membrii ei, a polivalenței expresiei culturale. În comicul de situație al unor momente au apărut spontan catrenele și epigramele, aici numindu-l, pentru notorietatea lui, doar pe Nichi Ursei. De la prezidiu s-au mai adus elogii, apoi s-au înmănat diplome (nu am reținut dacă de onoare, sau de excelență!), sigur de apreciere, aici remarcând diploma Bibliotecii Municipale de la Curtea de Argeș, adusă de directorul titular al instituției (aviz amatori!) Marian Ghiță, un prieten autentic al actului cultural, fără inhubiții și fără frontiere, cum ar trebui să fie orizontul cultural și comunicarea oamenilor lui.

Deși sub presiunea timpului - evenimentul se lungise și în sală apăruseră multe scaune goale, iar în picioare (cum fusese la început!), nu mai era nimeni!- am intervenit și din ...tribună. Nu îmi este și nu mi-a fost niciodată sub semnul indiferenței, ceea ce se întâmplă la Societatea Culturală Anton Pann și m-am bucurat pentru invitația la eveniment, având, pe deasupra, de onorat o promisiune. Am salutat bilanțul pozitiv și am exprimat o speranță, pornind de la filele albe, negre, gri, ale Antologiei 2015, a societății. Îi doresc să își sporească spiritul critic, iar creșterii cantitative, lăudabilă desigur, să-i adauge sporul calitativ, un simț al autocenzurii și o confruntare interioară fără menajamente! Este în folosul tuturor ca atunci când vor ieși cu ...copiii în lume, să fie deja educați în spiritul limbii române, al culturii de lângă noi, al normelor minimale estetice, și... de ce nu? de reprezentare demnă a întregului, cu atâția oameni valoroși. Marian Pătrașcu a adus mulțumirile celor de la Cenaclu „Petale”, recunoscând o creștere calitativă a faptului cultural prin prezența membrilor societății la reuniunile sale, lunare. La prima parte a evenimentului a participat și Dumitru Zamfira, președintele cenaclului. De la înălțimea vârstei sale octogenare, doamna profesor Stilea (a fost acolo și domnul Stilea Laurențiu) a strălucit prin înțelepciunea mesajului, amintindu-i lui Nicu Cismaru despre un alt imbold primit, hotărâtor: să preia frâiele societății, în mare criză de identitate, după un experiment... olimpic, cu prea multe cercuri, rotindu-se nesincron misiei culturale. În final, Nicu Cismaru ne-a vorbit de emoțiile speciale, a mulțumit, a exprimat speranțe, a dat autografe, apoi un interviu, în direct, la Radio Oltenia și un pahar cu vino veritas. La ceas de bilanț spunem și noi: a fost bine, se poate și mai bine și anul care vine poate fi, întotdeauna, mai bun! Îi urăm, așadar, La mulți ani, rodnici, Societății Culturale „Anton Pann”!, să ne reprezinte cu cinste locul în care trăim în spațiul cultural, fără frontiere, al culturii, iar membrilor ei: perseverență, autodepășire și multe bucuri de la recunoașterea publică a celor dăruite lumii!

MARINELA BELU-CAPȘA

Întrebare

Un răspuns
stă bine-ascuns
în marsupiul gândului,
în poșeta șarpelui.
Cu păcat,
e-un condamnat,
un încălțat
prea învățat...
Cu doctorat?

Sărbătoare citadină

Parcul îmbrăcat în umbre
se odihnește
pe malul lacului,
în sunetul viorilor
și al unui țambal obosit
de ritmul manelelor.
Sălci plângânde,
liane îmbrățișând senzual
trunchiul plopului

agățat de soarele ucigaș
îmbogățesc peisajul.
Flori ronduite,
multicolore,
parfumate ca divele,
străjuiesc aleile
zbuciumate
de bucuria copiilor cu role,
cu mini-biciclete
și telefoane mobile -
lipitori
însetate
de vești-povești,
fără ele nu trăiești!
Bânci rușinate,
murdărite

de vorbe și gesturi obscene,
coji de semințe
scuipate
printre dinți cariați,
nеспălați,
cu obraji fardați.
Părinți și bunici
agitați,
îngrijorați,
preocupați...
Baloane colorate,
pufuleți,
înghețată la cornet,
fântână arteziană,
porumbei însetați,
cățeluși maltratați

de oameni de ordine
extrem de ocupați!
Porumbi fierți,
porumbi copti,
floricele,
zorzonele,
guvizi avizi,
în horă nu te prinzi.
Zgomot de zaruri,
râsete,
țipete,
bere la halbă,
mici și cârnați la grătar,
pălării de soare,
miros de sudoare.
Wow, ce tare sărbătoare!

LEGENDA CELOR DIN VALE

Aron ȘANDRU

În spatele porții din Muntele Sfânt, gânditori, Străbunii stau și așteaptă! Zamolxe ține în mâinile sale Piatra Sacră, care și-a schimbat culoarea în roșu sângeri.

Străbunii au trimis soli la Cei din Vale pe Moș Leandru, Muntean, Pelasg-Fiul Cerului și al Pământului, Getic-Copilul cu Inimă de Aur, Vuiet de Stâncă și Fiul Munților, conduși de Marele Lup Alb și Deceneu-Marele Preot al geto-dacilor. Sfinxul-Străjerul Munților Sacri, veghează neclintit! Cu voia Străbunilor, va fi iarăși Om din Neamul Oamenilor, atunci când va sosi timpul dezrobirii, al adevărului și al luminii, pentru Cei din Vale.

Însă anii curg, la fel și secolele, vin vremuri din ce în ce mai grele peste poporul ales al lui Zamolxe, peste Cei din Vale... Solii au primit poruncă, să nu intervină în viața cotidiană a acestora, ci doar să ducă mesajul de trezire. Moș Timp, la cererea lui Zamolxe, le transmise solilor că Cei din Vale trebuie să aprindă focurile pe dealuri, buciumele să sune.

Focurile pe dealuri le-au aprins, dar acum de-abia mai pâlpaie, focurile... Buciumele sună... sună, de hăuie munții și văile, ca să se trezească Cei din Vale, să se ridice, să... Acum focurile aproape că s-au stins, iar din sunetul buciumelor, parcă a rămas doar o șoaptă efemeră, o șoaptă parcă a rămas... Cei din Vale sunt nehotărâți, poate că nu a sosit încă timpul.

- Lasă-i să mai sufere, până la ultimii doi; un băiat și o fată!, spuse Marele Preot gândind cu voce tare, iar solii se uită, nedumeriți la el.

Solii repetară și ei, fără însă să termine, cele spuse de Deceneu, Marele Preot al geto-dacilor:

- Poate că nu a sosit încă timpul, lasă-i să... iar vorbele lor se pierdură, duse de un vânt ce se porni dintr-o dată, stârnit parcă de cei care așteptau răspuns în Muntele Sfânt!

- De ce oare sunt nehotărâți aceștia – se întreabă Muntean – doar am trăit printre ei și știu ce fel de oameni sunt?

Deodată, mintea i-se luminează pentru o clipă, ca apoi fața sa să rămână întunecată ca noaptea cea mai neagră:

- Veneticii și hoardele migratoare care s-au aciuat pe nesimțite, unii după alții, pe meleagurile sfinte ale Celor din Vale, da... da, asta trebuie să fie! Au intrat ca viermii cei neadormiți, s-au înmulțit ca șerpilor și iepurii acolo unde Străbunii avuseseră cea mai mare și mai bogată Țară, schimbând tot ce au putut schimba, iar Cei din Vale, din acel popor fâlnic și viteaz de odinioară, au devenit ca o palidă umbră a ceea ce au fost cândva, ca o șoaptă efemeră, gârboviți sub povara necazurilor și a neputinței, a neputinței de a se răscula și a lupta împotriva celor care le-au luat Țara, a celor fără de suflet și fără de Dumnezeu. Așa era... Puțini au fost cei care au avut curaj, puțini au fost cei care au cerut ajutor Străbunilor, dar și aceștia s-au pierdut ca șoapta-n vânt, luați în derădere de Cei din Vale și de multe ori batjocoriți fiind de frații din același neam. Zamolxe și Străbunii au auzit însă strigătul neputinței, au simțit necazurile și greutatea covârșitoare a Celor din Vale. Nu pot să facă însă nimic, nu pot să-i ajute, până când tot neamul lor va striga după ajutor și se vor scutura de jugul asupritor al celor născuți din colb de copite și din putreziciunea pământului. Străbunii nu pot interveni decât dacă neamul și tărâmul sfânt sunt în pericol. De aceea au trimis solii, ca să-i trezească pe Cei din Vale.

Se părea însă că nu a sosit timpul, se părea că Cei din Vale, deși încovoiați de povara cumplită și apăsătoare a colonilor și veneticilor, au uitat de Străbuni, au uitat că ei sunt urmații civilizatorilor Eurasiei și până în centrul Africii. Cei din Vale, ar putea să se trezească din această letargie a morții, ascultând pe frații lor, care s-au trezit mai de mult, ar putea fi ajutați, dacă ar auzi solii veniți cu poruncă de la însuși Zamolxe și Străbuni. Ar putea da... numai că indiferența și nepăsarea Celor din Vale, i-au dezamăgit pe soli, cu toate că au văzut realitatea cruntă în care se zbat Cei din Vale – urmașii poporului sfânt al Străbunilor. Solii au hotărât însă, să se întoarcă în Muntele Sfânt Koga-Ion, acolo unde îi așteptau Străbunii, împreună cu Zamolxe, eroul scutit al geto-dacilor.

Au plecat, așadar, cu toții înapoi la Zamolxe, încovoiați de răspunsul Celor din Vale, răspuns dat de in-

diferența sau neputința lor, iar focurile pe dealuri aproape că s-au stins, au rămas doar câțiva tăciuni care mai fumegă, iar buciumele aproape că s-au tocit de atâta hăuit iar sunetul lor abia dacă se mai auzea ca o șoaptă, ca un vaiet stins...

Înlăuntrul Muntelui Sfânt, nerăbdători, aproape de stânca uriașă, ce slujea de poartă, Zamolxe și Străbunii stau și așteaptă răspunsul Celor din Vale. Sfinxul stă de veghe, până când din depărtare încep să se zărească solii Lupul Alb, Deceneu, Moș Leandru, Muntean, Pelasg-Fiul Cerului și al Pământului, Vuiet de Stâncă, Getic-Copilul cu Inimă de Aur, Moș Timp și Fiul Munților. Sfinxul, le deschise poarta și intrară toți la cei din Neamul Oamenilor, la Străbuni. Ajuns în fața lui Zamolxe, Deceneu făcu o plecăciune și apoi luă cuvântul:

- Mărite Zamolxe, tu cel mai luminat din zeii geto-dacilor, cel în care Piatra Sacră și-a găsit Stăpânul, află că Cei din Vale nu au înțeles porunca ta!

- Ce răspuns au dat aceștia?, întreabă Zamolxe?

Moș Timp, îi spuse Măritului Zeu că Cei din Vale nu au înțeles porunca dată din cauză că fiii Celor din Vale și-au lăsat țara pe mâna popoarelor fără Dumnezeu, cei mai mulți plecând în bejenie, slugi la porți străine.

- Păi, nu v-am dat poruncă să le spuneți să aprindă focurile pe dealuri și să răsună buciumele?, îi întreabă Zamolxe.

Marele Lup Alb, la rândul său, îi povestește Marelui Zeu, cum s-au făcut și rânduit toate cele pentru trezirea din amorțeala letargică a Celor din Vale, numai că aceștia nu au avut urechi să audă și nici ochi să vadă.

- Câțiva au auzit și au văzut, ba chiar au și vorbit celor care încă mai dormeau, dar ecoul trezirii, precum și vorbele noastre, nu se făceau încă auzite!, mai spuse el.

Zamolxe, cerând mai multe lămuriri, fu rândul lui Moș Leandru să răspundă:

- Mărite Zamolxe, Cei din Vale poate că ar vrea să se trezească, dar nu pot din cauza celor pe care aceștia i-au primit în casele lor și în obcina lor. Cei născuți din colb de copite s-au înmulțit fără de măsură și au început să îi omoare pe capete; la fel vă spun și eu ca și cei de dinaintea mea că Cei din Vale au fost constrânși să plece în bejenie, să bată la porți străine, lăsând țara pe mâna veneticilor și a neamurilor fără de credință, neam de migratori, oameni săngeroși și mănăcători de păstrămă crudă, bătută pe crupa calului.

- Am înțeles!, le răspunse Zamolxe solilor. După care, stând gânditor câteva clipe, continuă cu adâncă frământare sufletească,:

- La sfat voi solilor și voi Măriți Străbuni, să ținem sfat și să vedem ce soartă să le hărăzim Celor din Vale!

Deceneu-Marele Preot îi răspunse;

- Mărite Zamolxe, iartă-mă că îndrăznesc, vreau să-ți mai spun câteva vorbe!

- Vorbește Deceneu, ce ai pe suflet?

- Mărite Zamolxe, mai avem totuși un ultim lucru de făcut, pentru trezirea Celor din Vale: să trimitem la ei Spiritul Străbun să le vorbească și să le umple ființa, poate așa vor înțelege, poate așa vor auzi și vor vedea, poate așa se vor trezi din somnul letargic al morții.

- Facă-se voia ta, Deceneu!, îi răspunse Zamolxe lui Deceneu-Marele Preot. Am să trimit Spiritul Străbun să le vorbească Celor din Vale, să-i învețe de la început cine au fost ei, cât de viteji și de înțelepți erau și ce țară mândră aveau odată. Vor trebui să audă și să vadă, apoi vor înțelege! Vom mai aștepta până când flăcările focurilor din deal și sunetul buciumelor vor ajunge până la poarta Muntelui Sfânt, semn că s-au trezit și Spiritul Străbun i-a însuflețit, deschizându-le mintea și inima. Dar dacă nici atunci, după reîntoarcerea la ei a Spiritului Străbun, Cei din Vale nu vor auzi și nu vor vedea, nu se vor trezi și nu vor înțelege, atunci vom ieși noi cu Lumina Pietrei Sacre și vom începe curățenia cea mare!

Acesta a fost sfatul ținut de Măritul Zamolxe, împreună cu Marii Străbuni și solii din Muntele Sfânt! Voi ce credeți? A sosit oare vremea, să aprindem focurile pe dealuri și să sunăm din buciume? A sosit oare vremea să ne trezim din somnul letargic al morții și să-i rugăm pe Străbuni să ne ajute?!

NOSTALGIA DUPĂ LOCURILE NATALE

Satul meu Greblești, este încorporat în regiunea ce se cheamă Țara Loviștei, plină de frumuseți ireale și aproape mistice, ce au rămas neschimbate parcă de la facerea timpului.

Fiu de cioban, ce am lăsat obștea natală, pentru drumurile străinătăților amare, acum duc până în străfundul ființei mele dorul locurilor unde m-am născut și am crescut liber ca pasărea cerului, cu munții unde pășteam oile și hălăduiam cu flori de bujor și de colț la pălărie, unde adormeam mâncând afine de mi se-nvinețeau gura și buzele și unde mă răcoream cu apa rece ca gheața și dulce ca mierea, a izvoarelor din munții Făgăraș. Am colindat toți munții Făgărașului, de mic copil, împreună cu părinții mei, căci în neamul nostru creșterea oilor era o tradiție respectată cu sfințenie. Acolo, prin munți, pe la amiază, sătul de zben-guală prin păduri și goluri alpine după afine, zmeură și fragi ale căror boboțe le înșiram pe un pai, adormeam cu capul pe drobul cu sare, de unde lingeam împreună cu oile...

Așa au fost anii copilăriei mele, colindând munții și pădurile Făgărașului, unde, la lumina focului de seară mâncam brânză în bulz sau cocoloș copt pe jar, alături de o bucată bună de pastramă uscată de oaie, astâmpărându-mi apoi setea cu o înghițitură zdravănă de jintiță acră, și ascultând poveștile și legendele ciobanilor, iar, într-un târziu, cu ochii obosiți mă înveleam în cojocul gros și moale, până când Moș Ene, atingându-mi pleoapele, îmi spunea blând:

- Dormi copile!...; și totuși rămâneam treaz cu încăpățănarea vârstei mele fragede până pe la ora unsprezece noaptea când, regulat, auzeam trecând un avion pe deasupra norilor, venind de aiurea aterizând cine știe unde...

Viața pe care eu am cunoscut-o, cu simplitatea și arhaismul acelei epoci a copilăriei mele, când parcă totul era la locul lui, fără teama zilei de mâine, a rămas o amintire vie în inima mea. Eu... am fost și Nică al lui Ștefan al Petrei, am fost și Darie a lui Toader și al Ilincăi, dar fără botniță la gură. Poate dacă nu plecam prin străinătăți, nu deveneam ceea ce sunt astăzi: un patriot și un naționalist sadea, până la ultima celulă, ultimul atom al ființei mele.

Poate așa ești și tu cititorule, dar, sigur, așa suntem toți cei născuți și crescuți în satele de munte... Acolo, prin locurile natale am băut din apa rece ca gheața și dulce ca mierea din izvoarele care se adunau în vale formând Boia Mică, ori Boia Mare, pentru ca, după locul numit Între Văi, să formeze unindu-se, Boia – „răul nebun” care se varsă în Olt, chiar în fața muntelui Gorgane, aflat de cealaltă parte a sa, după ce, la Podu' de Fier de pe Calea Mare, cotește după Gorniș și trece pe lângă Greblești pe aceeași parte și Teiș și Făgețel, de cealaltă parte... Îmi amintesc cu infinită nostalgie de cașul mustind a zer, de bucata de mușchi sau de cârnăț de porc „de la oală”, de „brușul” de mămăligă și de „căpățâna” de ceapă, pe care mama le învelea într-un ștergar și mi le așeza cu drag într-o trăistuță pe care apoi mi-o puneam după gât, după care mă pupa zgomotos pe amândoi obraji și-mi spunea (a câta oară, Doamne?):

- Ai grijă să nu pierzi iară oile, copile!

Da, așa au fost ani tinereții mele... Și cred că așa a fost în primii ani și viața tuturor acelor care s-au născut și au crescut în sate de munte și care, ca și mine, poate, le duc dorul... Acum însă... trăiesc din acele amintiri și e puțin cam a târziu – nu că aș fi bătrân de zile – să mă întorc, acolo unde mi-am lăsat sufletul și mintea, în țara mea, în munții mei, în locurile pe care nu am știut să le prețuiesc la timp, PENTRU CĂ NIMIC NU E CA LA TINE ACASĂ, NIMIC NU E CA LA TINE ÎN ȚARĂ! Mulțumesc lui Dumnezeu că încă mai sunt oameni cărora le place natura, cât va mai rezista și la noi, așa cum încă o putem vedea azi.

Poate timpurile acestea de răscruce se vor schimba și această țară minunată va reintra pe făgașul normal al țărilor civilizate, acolo unde patrimoniul natural și cultural este ocrotit prin legi puternice, legi care să apere și natura care ne adăpostește la sânul ei ca o mamă.

Lisabona (Lisboa), 24.08. 2015

ARON ȘANDRU

DATE BIOGRAFICE:

Aron Șandru s-a născut în anul 1970, în satul Găujani, comuna Boișoara, jud. Vâlcea, fiind cel mai mic dintre cei patru frați ai unei familii de crescători de oi din tată-n fiu. În anul 1979, familia sa se mută din satul natal al mamei în satul vecin Greblești, din comuna Căineni, jud. Vâlcea, satul natal al tatălui său. După absolvirea a 10 clase, urmează cursurile Școlii Profesionale de Cooperatie din Râmnicu Vâlcea, pe care le absolvă în anul 1988. În anul 1997, absolvă la seral Liceul „M.

Săulescu” din Predeal, cu profil turistic. Până la încorporare și doi ani după aceea, a lucrat la bufetul din Greblești. Apoi a plecat la Predeal, unde avea o soră și unde a lucrat ca barman. În anul 1998 s-a căsătorit și, împreună cu soția, s-a stabilit la Sibiu, unde li s-a născut o fetiță și unde a lucrat tot ca barman.

În anul 2000 a „luat drumul greu al străinătății”, unde a lucrat în construcții, stabilindu-se în cele din urmă cu familia în Portugalia, la Lisabona, unde lucrează ca tehnician la un cămin de bătrâni al cadrelor medicale.

Iată ce declară astăzi, Aron Șandru, consăteanul și verișorul meu „de-al doilea”, pe care l-am cunoscut, de fapt, pe Facebook: „Anii grei și plini de vicisitudini, printre străini, m-au

transformat ca om, iar singurul mod care mă face să uit că sunt departe de țara mea și de cei dragi mie, este lectura, aplecare pe care am moștenit-o de la părinții și frații mei. De când mă știu citesc tot ce îmi cade la mână, de la beletristică și până la cărți de specialitate din cele mai diverse domenii. După cum stă în firea lucrurilor și datorită faptului că citesc și acum cu aceeași intensitate ca altădată, m-am apucat și eu de scris. Așa se face că, în 2013, am creat un site-blog intitulat *Spirit Străbun – Renașterea geto-dacilor*, care poate fi accesat la <http://deceneuinteleptul.wordpress.com/> și unde, timid la început, am început să îmi aștern gândurile, multe și mărunte” (Marian Pătrașcu).

ȘTEFAN DUMITRESCU: „TEATRU. CIVILIZAȚIA VA FI DISTRUSĂ...”

Sinistru, ce titlu, cât un conținut de carte, piesa lui Ștefan Dumitrescu scrisă în 1991 și care se publică în serial pe FORUM vâlcean, noul ziar cultural, de forum, expresie de stânga și de dreapta a membrilor Forumului Râmnicului care au plecat din conducere și au rămas slujbașii voluntari ai culturii vâlcene, sub egida Forumului...FORUM vâlcean, mult mai aprig decât cei care consideră cultura Râmnicului, membri ai uniunilor de creație statale și servile PCR, „latrină” culturală; păi cum să nu le zică Ștefan Dumitrescu în toate scrierile sale așa cum le zice...de le fuge pământul de sub picior, de nesimțire. Titlul cu care Ștefan Dumitrescu mi-a făcut cunoscută piesa este chiar așa, țineți-vă bine să nu cădeți de pe scaune, nu de răs (în 1978 a mai scris o piesă de teatru, „Râsul”, în care se murea de răs, în oglindă, și de plâns) ci de teamă să nu fie adevărat... „TEATRU. CIVILIZAȚIA VA FI DISTRUSĂ. TEATRU. CIVILIZAȚIA UMANĂ VA FI DISTRUSĂ DE LA PARIS. POPORUL ROMÂN ESTE UN POPOR SINUCIGAȘ, UN POPOR DE HOȚI ȘI DE JIGODII CARE TREBUIE SĂ DISPARĂ DE PE FAȚA PĂMÂNTULUI!” ...De frica cui? De frica „bubulilor”, care însămânțează în stânga și-n dreapta dezbinare, pescuindu-i, sanchi, pe neromâni, pe nenaționalisti, pe cei români care sunt adevărați români, adică cetățenii care-și iubesc țara și poporul. Să spui adevărul este cea mai cumplită trădare față de de națiuni și de popoare, de Hașdeu, de Eminescu, de Macedonski, de Coșbuc, de Vasile Voiculescu, de Mircea Eliade, de Mareșalul Antonescu, de Sabin Bălașa, de Nichita sau Sorescu, vai nouă, și nu ultimul, de mielul Ceaușescu...Un titlu cât o epopee de vitează existență a unui popor împroșcat cu noroi, și, care, nu se mai poate ridica și curăța, din cauza gunoaielor pe care le-a crescut la sânul său. Cartea este de o surprizătoare simetrie cu o altă carte, scrisă, tot așa, și netipărită, căci nimeni nu se-ncumetă s-o publice, „Revolta” și care îl are ca autor pe Alexandru Trifu (fiul renumi-tului profesor de psihopedagogie de la Conservatorul „Ciprian Porumbescu” înainte de 1989, artist plastic român și viețuitor, din 1982, la Geneva... Simetrie pentru că amândouă dezvăluie tragedia intelectualului român care nu se poate adapta condițiilor de viață impuse de comunism și își caută fericirea în marele și savantul Occident...Simetrie și cu „Iosif în Occident”, roman, 2005, autor, preot și poet Leon Dură...Tema lor, aceeași, este refugiul politic și revenirea (aproape imposibilă înainte de 1989, și de neacceptat după 1990). Viața fără sens sau cu sens, dar cu multe și inimaginabile obstacole pentru cei care au ales această cale a libertății, care, oricum o fi ea, acum, în Occident este mult mai bună decât această mizerie internă a prezentului!... când

peste șase mi-lioane de români au ales să trăiască în exterior! iar cei care câștigă păguboasele (fără rost și neprofitabile comunitar, ci doar în folosul profesorilor sau în îngâmfarea conducătorilor, poate și personal, a elevilor) olimpiade de limba română-Internationale?! se exprimă cu „nașpa” și nu știu să extragă rădăcina pătrată dintr-un număr!...Iar cei rămași aici, îmbrăcați la patru ace, sau cu nurii goi, cu buze siliconate spun, ne asigură, că lupta lor e dusă pentru o Românie a viitorului pentru care trebuie să se mai aștepte!...Deci, nu mai e soia, nu mai există un singur post TV de două ore și cu un imn de douăsprezece strofe interpretat de Madrigal, când se luminează de ziua și când se întunecă de noapte (vorba ceea, cei mai mulți plecați și care nu vin înapoi sunt cei care au purces la acest drum cu o singură cale înainte de 1980; când, încă, Dacia era cea mai bună mașină din Est! și românul avea locuință proprietate personală, mobilă de lemn; mânca mere ionatane, pere pergamute, brânză de oaie-capră sau vacă, bea vin de buturugă și avea pantofi de piele și haine de stofă!...mergea la mare și la munte să culeagă razele soarelui...pe care le avea și-n proprie ogradă; avea revistele Contemporanul, Secolul XX, Flacăra, Informația, Sănătatea Tineretului, România Liberă, Scânteia, România Liberă...); în perioada când avea „de toate pentru toți” (inclusiv emisiunea cu același text, de la Difuzor sau Radio!). Pe scurt, piesa lui Ștefan Dumitrescu ne arată, după douăzeci și șase de ani cât puternică a fost și este frustrarea românilor până în 1989 și cât de puțin și în rău mai mult, după 1989, a avut loc o schimbare în România...

PERSONAJE :

Mihai Dragomirescu (fizician român stabilit la Paris)

Rodica Dragomirescu (soția fizicianului, artist plastic)

(...)

M D: (mângâind-o) Ai să vezi, că după ce vom face înconjurul lumii o să ne simțim altfel. Între timp o să-l avem pe micuț .

R D: (tristă, epuizată) Nu, Mihai, m-am gândit bine. Într-o lume atât de decăzută nu merită să aduci o viață pe lume. De ce ? Când populația lumii scade. Când decăderea morală a civilizației umane a atins un punct atât de critic. Când se poate să dispărem chiar mâine ca specie...nu ar fi o crimă (zgomotul tramvaiului începe să crească din nou) să aducem pe lume un copil ?

(...)

R D: Marea mea descoperire, nu te supăra. Așa cum tu ai descoperit Radionii și Mionii, sau cum naiba i-ai mai botezat, și teoria pirami-

dală a universului, eu am descoperit Antiomul, Antilumea, Antisocietatea, Specia Antiumană. Acestea sunt mari descoperiri, Mihai, descoperiri la fel de mari cum sunt și descoperirile tale în fizică . (îl privește tristă) Și lucrurile acestea trebuie să le spun în pictura mea, în sculpturile mele (tonul devine înalt) pe care urmează să le cioplesc de acum încolo ! (un urlet jeliț) Și nu mai pooot, nu mai pooot . Și îmi vine să urluuu, să urluuuuuuuuuu ! (plânge)

(...)

R D: Tu ești o marfă, Mihai, fotbalistii, cercetătorii, artiștii, oameni de știință, sunt cumpărați și vânduți ca niște mărfuri. După ce te-ai remarcat la Institutul acela, unde ai lucrat ca ajutor de laborant, de faptul că spălai dușumelele și eprubetele și duceai tava ai uitat, te-au vândut altui patron. Apoi, pentru că ai reușit să publici câteva articole științifice de mare interes, au venit cei de la Benz Concern și te-au cumpărat pur și simplu ca pe cea mai banală marfă. Ție, suma cu care ai fost cumpărat ți s-a părut astronomică. Săracul de tine. Dintr-un fugar din țara ta, de unde ai fugit de scârbă și de rușine, ai devenit o marfă. (teatral) Iată marele salt înainte, marele progres ! Trăiască marele progres din viața noastră, Antiomul.

M D: Draga mea, faptul că am devenit o marfă ne-a permis și nouă să ne cumpărăm acest apartament. Și draga noastră mașină de vacanță. Să ne petrecem câteva vacanțe ca-n vis. Mie mi-a dat posibilitatea să lucrez ca cercetător principal într-un laborator ultramodern . Iar ție, să stai acasă și să pictezi .

(...)

M D: (trist,îngândurat) Rodi...te rog să mă ierți, n-am vrut să te superi, în curând se va lumina de ziua. (privește instinctiv către pendula uriașă care a stat de mult) Mai este puțin și se va lumina de ziua. Atunci vom reuși să ne pilim bine, bine, și să adormim. Băgând la alcool în noi până mustim ca un burete plin de apă vom reuși să adormim .

(...)

M D: (bătând cu pumnul în masă) Axiofagia, axiofagia ! Așa a numit un psiholog român, numele lui este Ștefan Dumitrescu, această boală, această patologie a psihologiei poporului român. Boala care-i face pe români să-și mănânce valorile, să se invidieze între ei. Adică să-și distrugă oamenii cei mai buni. Imaginează-ți un monstru care după ce naște puii și mănâncă pe cei mai mari și mai frumoși. Pe cei mai dezvoltăți ! Popor criminal ! Popor sinucigaș !

(...)

R D: Mereu ne-am zbatut de când eram mici, apoi în liceu, apoi fă facultatea cu mare greutate . După ce am terminat facultatea am vrut să mă realizez, să mă împlinesc ca om și

ca artist, crezând că va veni odată clipa când voi scăpa de toate grijile. Când voi ajunge pe culme. Odată ajunsă acolo puteam să fiu liniștită, împăcată. Dar nu s-a întâmplat așa. Lumea pictorilor și a sculptorilor e o lume de bestii, de jigodii și de fiare .

M D: Ca și lumea oamenilor de știință, a medicilor . A scriitorilor...

(...)

Simion-Petre Cichirdan, *El și Ea*, 1970, stejar

CONSIDERAȚII LA CARTEA „DE TREI ORI. URA!” DE ADRIAN PARASCHIV

Bunul Dumnezeu a creat un om minunat, un copil greu încercat de viață; a avut parte de multă suferință în copilărie, adolescență și maturitate.

Datorită felului de a fi, grație educației din familie, a trecut peste toate încercările, a fost un om foarte vesel, optimist, și-a format o cultură generală vastă.

S-a pregătit pentru a deveni inginer constructor, pentru că a iubit matematica și, mai ales, fizica, dar au fost multe momente în viață când a fost și un visător, poet.

Cu preocupări literare încă din liceu, a citit foarte mult, și-a făcut o bibliotecă vastă pentru posibilitățile lui financiare.

Mulțumesc bunului Dumnezeu că mi-a dat să conviețuiesc cu un soț, tată și un om minunat!

Letiția PARASCHIV

Din când în când apar printre noi oameni minunați, modești, cuminți care, fără voia lor, strălucesc prin

virtuțile și calitățile lor.

Un astfel de om a fost Adi Paraschiv, plin de bunătate, dorindu-și multe în viață: dragoste, puterea de a dăruși și ocazia de a-și arăta abilitățile, suferind și greșind uneori, dar având curajul de a merge mai departe, grijuliu și delicat cu

ceilalți.

Preocupările lui literare au un început în anii de liceu când, în revista „Ramuri vâlcene”, cocheta cu epigrama.

Romanul „De trei ori: ura!” este o continuare a acestor preocupări, autorul lansând îndemnul de a găsi mereu noi drumuri pe care să hoinărim – noi aventuri, pentru a descoperi misterul întinericului, forța tăcută a pământului, dragostea aflată la rădăcina fiecărui lucru.

Mariana NEMOIANU

Luat cu alte treburi ale vieții, colegul nostru nu a mai apucat să finiseze cartea ale cărei mecanisme funcționează, totuși, ca mecanismele unei pendule.

Este meritul familiei că a păstrat acest roman neatins, în stare primară și ni l-a adus la cunoștință, publicându-l.

Personajele se conturează, pe parcurs, de la sine, prin faptele lor, obșinându-și „dreptul la viață” prin ceea ce izbutesc să exprime în desfășurarea acțiunii care este alertă, de la primele la ultimele pagini, ceea ce îl face pe cititor să aducă autorului, pe lângă aplauze, un binemeritat salut: „De trei ori: bravo!”

Felix SIMA

THE HUNTER - VÂNĂTORUL

Miercuri, pe data de 9 decembrie 2015 a avut loc o lansare de carte unică, la Biblioteca Județeană „Antim Ivireanul” Vâlcea. „The Hunter” este o carte scrisă direct în limba lui Shakespeare, de un tânăr autor remarcabil, Adrian Bănățeanu. Ca și cartea sa, Adrian Bănățeanu este o prezență intelectuală fabuloasă la numai 26 de ani. Un tânăr autodidact, care a învățat limba engleză singur și pentru care aceasta este limba în care sufletul și spiritul său se exprimă cu o ușurință uluitoare.

Un „savant” născut în Râmnicu Vâlcea, la 18 iunie 1989, absolvent al Facultății de Istorie-Filozofie a Universității Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca cu un master în Antropologie la aceeași universitate.

Cartea sa este mai mult decât o carte, este o lume construită de mintea unui antropolog, inspirat de scrierile lui J.R.R. Tolkien. O societate fantastică, sau poate nu, dacă ne gândim bine, în care omul se formează după mediul în care trăiește și învață să-și asculte instinctele pentru a putea supraviețui. Nu există o altă cale de mijloc. Un roman antrenant, cinematic, în care folclorul plin de creaturi malefice abundă. Personaje construite riguros, bine conturate, într-o frăție a vânătorilor mai puțin obișnuită. Vorbim aici de vânători de vampiri, spectre și alte asemenea creaturi care răspândesc teroarea în lumea omamenilor.

Încă de la început, cititorul are parte de o surpriză. „The Hunter” (Vânătorul) este de fapt o fată. Un personaj special predispus la o soartă malefică. Acea de a deveni la rândul său un vampir. Printre rânduri avem senzația că ridicăm un colț din cortina ce acoperă autorul din culise.

Kimberly, vânătoarea din roman, este și un alter ego al autorului. Discursul ei de o profunzime impresionantă ne descoperă oamenii care învață să-și asculte și să-și urmeze instinctul pentru a supraviețui. Este o lecție de supraviețuire în orice societate. Umbra autorului, un intelectual autentic, asimilând limba engleză ca și limba franceză din instinct și stăpânindu-le cu o măiestrie uimitoare, plutește deasupra personajului său. The Hunter este și o carte despre prietenie. Asistăm la prietenii puternice legate prin fapte și nu prin vorbe. Acele prietenii rare care nu au nevoie de prea multe cuvinte, infiripate în situații limită când ești aproape de margine și simți în ceașcă respirația morții.

O carte pentru cei mai mari îmbrăcați în hainele unei cărți pentru adolescenți. Si totuși..toate poveștile sunt metafore și oglinzi ale realității.

Încheiem cu un citat impresionant și nu este singurul, care vă va da de gândit:

„Ascultă, căprioara nu se întrebă dacă va muri în clipa următoare. Nu o face nici ursul, nici lupul sau oricare altă creatură din pădure. Pur și simplu trăiesc cât de bine pot, fără să conteze dacă moartea este departe sau la doi pași. Nu poți să fii o persoană sau un vânător bun dacă te gândești la moarte tot timpul. Nu scăpăm de ea, așa că trebuie să trăim pe deplin în fiecare moment.”

Un mesaj extraordinar de a iubi fiecare moment al vieții și de a trăi dinplin prezentul.

Când vă îndoiiți să cumpărați această carte pentru că limba ei poate să vă fie inaccesibilă, amintiți-vă că aveți, poate, tineri acasă, ce iubesc și cunosc limba engleză, care o pot citi. Lucrarea a fost prezentată de doamna Irina Grigore și domnul Ion Barbu.

Zenovia ZAMFIR

PAVEL RĂTUȚEANU FERGHETE

CU PRESTIGIU DE POET

(Poem)

(Răspuns la poemul lui Mihai Rujoiu „Lângă iaz”)

Cuvântul te face să iai avânt în dragoste și dor construind un templu sfânt prin ierburi pline de rigori și iz de aventuri de popor în plină natură cu natură eradicând socio-umane erori, "deșărtăciune și vânt", de două ori de diversă natură din propria-ți devastatoare natură de om aparte fiindu-și chipul și asemănarea cu Dumnezeu măsură umană la lucruri raportate național la universal prin propriu-ți popor Eminescu cutezător scriind magistral întru rostul lor doinite versuri cu ritm

și rimă de amor
"lângă iaz" având o magie romantică de ecuație
cu largă vedere și respirație lirică de zbor,
ca pasăre având propriile pene
în aripile pornite planoare
în zbor
cu nota bene,
cu rostul și orânduiala propriului popor
prin ceea ce tu ai anume calitatea în dimesine lirică de om
ca să-ți câștigi un nume
cu renume,
cu prestigiu de poet,
pe meridiane în lume,
în mult soare, cu mult bine,
cu căldură de om
înflorind sentimentul
de pom
cu simțire și drept de a fi laudă de zestre
"Zamolxis" între româneștile zări albastre,

ca Ștefan Mișuț fiu de Românie Mare,
dar candidat la fericire
ca noi aparte fiecare.
Cuvântul e aur, e auriu
de holde la figurat și la propriu,
e creierul un aur cenușiu,
e aur strecurat dac de la Roșia Montană
cu îndemână și peste mână PATRIE LIMBA ROMÂNĂ
e la suprem
ceea ce de la noi în bine fără moarte a fi sperăm,
e dragoste veche fără pereche,
e însuși Dumnezeu pe care-L căutăm
întrupare de cântare a cântărilor,
cântre de oameni între oameni ciopliți din bardă și topor
pentru popor,
pentru ca omul să nu mai fie stinger sub cer,
un nimeni fără caracter,
având cum am spus :
pe Iisus cea mai mare conștiință de om
care și-n Carpați între frați
a trăit vreodată pe picioare ca o stâncă de granit,

ca un Răsărit
de Românie Profundă și Mare,
fără să fi apus încă
mai având cât lumea-lume
de trăit ca o culme
de muncă,
de cugetare adâncă,
înalță cât muntele ori delul cu coame și șei de Ardeal- larg
de lan cu pace și pâine de luncă
care-și are rădăcinile de stejar
înfipite în oameni sfințenie a bucuriei
înmulțite cu-n har
dar din dar
prin poet pe picior și gură de plai
să se facă prin bunăcuvință, Rai.
Cuvântul e Dumnezeu ca arbore stejar ori ca pomul oprit
din eden,
dar de la Adam și Eva înfipit în oameni prin rădăcini
cu tulpina-n lumină
de grădină
plutid ca un vânt destinat holdei în aer, în eter,
să dea la croitor măsura de croi,
de socio-umană fire,

de caracter,
și corona cu frunze și rod ancorată, răstignită,
scară ierarhică iubire-n cer ca măsură a ceea ce sunt pe
pământ
aparte-n fiecare distinct, deosebit,
a ce sunt prin îndumnezăire, talant înăscut chiar din
obârșie, dintr-un început "fiat lux"
în Duh de adevăr și-n viață ca o mare în flux și-n reflux
călcă-n sfânt de dragul Iisus.
Cuvântul e Dumnezeu
să despice Marea Roție-n două dor: ușor și greu
ca soarele să vadă prundul
la trecerea lui Moise spre pustie,
plin de duh de adevăr
și simetrie
sperând că nu se mai moare-n Canan țara făgăduită cu
izvora de lapte și miere, de binecuvântare, dar cu războaiele
care continuă cu om-ucidere
(au rupt-o-n fericire). Cuvântul e mana cerească pe care o
aruncă
însuși Dumnezeu ca haină de lumină,
orientare, pentru albină,
purtând întreaga stupină prin grădină

ca hrană omenească,
ca să înflorească bastonul lui Aron
uscat de ani și vremuri
greu să le mai ții cont contabil
și să-i numeri fără greș, impecabil,
ca omul aventurat călător pe drumuri,
pe muntele Ararat după Arca lui Noe
și pe Sinai după poruncile-legi
pentru cei cu credință-n Bal și-n Pal și-n Hal,
pentru cei scâlțați în omenesc sânge,
băieți deștepți în făr'de'legi,
fără să mai șină cont
de pierderi, de riscuri,
de ispite, de păcate,
de nesăbuite aventuri,
de dragoste, de nemorte,
de arome, de culori,
de griji față de strămoșești comori
și de neliniști cu dulci fiori,
de ecuații și de emoții
pentru găsirea adecvatelor soluții.

14 noiembrie 2015

„SFĂTUIREA UNUI OM DEZNĂDĂJDUIT”

Și iarăși eu am grăit:

Cu cine să mai stau de vorbă acum?
Frații mei s-au umplut de cruzime
Iar prietenii mi s-au făcut vrăjmași.

Cu cine să mai stau de vorbă acum?
Oamenii sunt cuprinși de răutate,
Se fură între ei în tot locul.

Cu cine să mai stau de vorbă acum?
Cel bun a fost înjosit,
Cel crud e cinstit de toți.

Cu cine să mai stau de vorbă acum?
Cei pașnici sunt în obidă,
Pe cel blând îl disprețuiesc.

Cu cine să mai stau de vorbă acum?
Răufăcătoriiucid și toate le cutează,
Amenințând mereu cu moartea.

Cu cine să mai stau de vorbă acum?
Pretutindenii se jefuiesc,
Vecinul fură pe vecin.

Cu cine să mai stau de vorbă acum?
Cei necinstiți sunt slăviți,
Frații se prefac în dușmani.

Cu cine să mai stau de vorbă acum?
Ce a fost a dispărut,
Ce este, e un nimic.

Cu cine să mai stau de vorbă acum?

Când veneticii astăzi
Sunt cinstiți ca dreptii.

Cu cine să mai stau de vorbă acum?
Când tot obrazul omenesc se ascunde,
Un om se teme să privească la altul.

Cu cine să mai stau de vorbă acum?
E jale'n toate inimile,
Nu ai pe cine să te bizui.

Cu cine să mai grăiesc eu acum?
Nu mai sunt oameni de cinste;
Cei răi au apucat țara.

Cu cine să mai grăiesc acum?
Nu se mai află oameni cinstiți,
Nu mai ai cui să-i încredințezi o taină.

Cu cine să mai grăiesc acum?
Drumeții nu mai au ce povesti,
Neliniștea și teama molcomește'n toți.

Cu cine să mai grăiesc acum?
Sunt cumplit de întristat,
Cui să-mi împărtășesc durerea?

Din volumul „Gândirea Egipteană Antică
în Texte”, colecția „Bibliotheca Orientalis”,
Editura Științifică, București, 1974.

Traducere din limba egipteană veche,
Studiu introductiv și Note: Constantin Daniel.
Pe paginile acestor versuri Titus
Georgescu (1929-2003) a scris: „O impostori
contemporani, citiți și voi aceste gânduri,
poate vă regăsiți”

TITU GEORGESCU

ARCUL DE TRIUMF

E noapte caldă,
liniștită
Dorm monu-
mentele de pia-
tră
Iar înăuntrul

Vin glorioși Ștefan cel Mare
Și Huniade, Basarab, Bogdan
Toți voievozii, frați de un
sânge
Cu stirpe antică de dac și de
roman.

lor prind viață
Trecute epoci, pe aceeași vatră.

Sub Arcul de Triumf înain-
tează
Victorioșii de la Oituz și
Plevna
Străbunii lor le stau de strajă
Cu Iancu, Tudor, Horia încoro-
nați.

Apar cutezătorii Brâncoveni
La rând se încolonează în urale
Și cronicari moldavi și cărtu-
rarii ardeleni
Prelați ce poartă cu sfințire
crucea.

Pe arc, deasupra se înalță
Mihai Viteazul care întreabă
E țara ce-am unit-o, tot în-
treagă
E mai puternică sau e mai
slabă?

S-au strâns sub Arcul de Tri-
umf la sfat
Cei ce au făcut Unirea Țării
Și chibzuiesc cum din istorii
Mai poate învăța și viitorul.

1967

ADAME!

Ce jucării fac urmașii tăi,
semeni, pe pământ?
se numesc poduri și orașe și drumuri,
se numesc fabrici și tancuri și tunuri,
arme curate, murdare, de la sol sau
din înălțimi;
la toate acestea ei le spun PACE
într-un cuvânt.

Se joacă, Adame și scrijelesc
frumosul glob pământesc
sunt chiar zeloși înălțând războaielor

cântul
în care cred cu ardoare, perorând
că acesta-i avântul
spre sfere supreme de mit omenesc.

De fapt într-o asemenea rânduie,
înterâs și suspine
se pregătește alchimia care repede
duce
în câmpul prea sterp, fără de Evă,
de măr și de tine.

1969

EMINESCU

Tu, zeu al poeziei noastre
Ai răstignit
Pentru toată simțirea românească
Și ai murit
Ca să înviezi cu fiecare prunc născut
Și miruit
Pe vatră luminată de Luceafăr
Neconținut
Și înmiresmată cu busuioc
Din cel sfințit
De viersul ca o rugăciune
Ce ai rostit
Îngenunchind mereu la Steaua
Care a răsărit.

1969

Din volumul „Sentință”,
Editura HOLDING REPORTER,
București, 1998

ADINA DUMITRESCU

Țesut cheloid sub flori

Pentru 26 ianuarie, Ziua Internațională a
Comemorării Victimelor Holocaustului

Țesutul cheloid poate fi broderie
neagră purtată la văduvie,
de mame, de frați, poate fi ham, zăbală,
strânsoare de inimă îndoliată pe trecut
îndoială, electroliză simțirii. La catod
în sufletul omului de rând rămasă pată
ca de cerneală stropită pe față, la anod suferință
pentru condiția umană, prefață celor ce-au fost
și cu voia Domnului, n-or mai fi, dar poți știi?
Harta plecării-mi arată năluca fetei ce deliberat, băntuie
fundul de lac, mi-arată pe inimă strânsă că mă îndrept
spre îngeri împietriți în creștere și iubire.
Indicatorul drumului, Oswiecin, îmi duce

mâna la piept, nu pot, nu am cum să îndrept
nedreptățile lumii. Mă strâng întâi în mine, apoi
îmi dau curaj, va trebui să opresc la Auschwitz
și să văd, să nu uit, să transmit, să-mi las părul
tăiat să se ducă pe valu-nspumat ascuns într-o
sticlă povestind, amintind, aprinzând candela
lumii. Cobor și trag de timp într-un chioșc
cu vederi, cu brelocuri, amintiri, oare pot
amintirile învia pe hârtie sau DVD? Golită ies,
pași târșesc spre sala unde sunt prinse pe peliculă
chipurile morții. Cu ele pătrund în fiecare baracă
plină de molima inimii lumii. Grămezi de păr blond, alb,
sur, nemângâiat îndeajuns, retez de creștere, cenușă,
pănușă uscată nestrânsă cât trebuie la piept. Haine,
ochelari mici, cănuțe din tablă, papuci, papucei?
Pantofi scâlțaiți de copil mă scot din mine, sunt un castel
cu stafii rele, crâncene, aș intra în corul tragediei antice,
dar nu intru, vreau să beau alături de ai mei tot paharul,
vreau doar să dau respirație, aer trecutului, dându-mi
plămâni la capătul lagărului, vreau fagure de miere

să-mi fiu, să-mi storc pe podele cruce lipind prescură inimii,
să se aprindă hornul crematoriului făclie de Paști, să se audă
un țipăt, un vaiet în univers și să-mi las un vers mut
punându-mi în loc, cărându-mi, piatra inimilor împietrite.
Mă recompun din frânturi, din căderi și încurcări de senzuri,
mă îndrept cu uimire spre o ieșire ce mă aduce exact în
prezent.

În dreapta-mi, răsare un hotel, castel de cinism, oare cine
o poposi, cine-o dormi liniștit în el? Întrebările îmi dau
târcoale,
pot acum să stau în mașină la taclale despre vietăți de toate
felurile, își ziceau oameni, despre sufletele lor atunci și
acum moarte
ce mă vor înjunghia, noapte de noapte. Craniile
celor de la comandă au avut vreo noapte liniștită sau
încolonați, după holocaust au urcat singuri norii, năluci înspre
iad? În drumul lor au găsit undeva o geană de iertare sau
alții și-ar putea arăta vreo dată lumilor fața fobicilor
de ape, fobia jivinelor turbate
nevaccinate?

ION I. PĂRĂIANU

LIMBA NOASTRĂ CEA ROMÂNĂ

M-am născut cu limba română de mână
Și m-am plimbat cu ea vreo câțiva ani prin casă;
Dormeam în palatu-i, unde era stăpână
Regina cuvintelor în înțeles deplin și formă aleasă.

Conturul ei e graniță de Țară veche
Călcată de Traian cu zeci de secole în urmă;
E fagure din buduroaie dace nepereche,
Pe care-l recoltăm și azi în limba română.

Am pus-o în traistă și-am dus-o la școală,
Dar o aveau colegii toți în manuale,
Iubindu-te, frumoasă limbă, ne vindecăm de boale
Și imn îți ridicăm, spre ceruri mulțimi de osanale.

Pe-acest ținut, de la Per Scorilo moștenire,
N-o să ne fie teamă nicicând să vorbim
Limba română, și-n alte țări, nu e-o rușine;
Că ea ni-i steagul și icoana pe care le iubim.

De trup și suflet ni-i limba mai aproape,
Este veșmântul în care ne-am născut,
Cum se naște lumina din orizont de ape
Și versul din cuvinte ca rodul din pământ.

Limba română ni-i mamă sau sora cea mare,
Ce ne-nsoțesc oriunde pas cu pas;
Ne e izbânda în orice conversare
Că-n grupul altor limbi tot Doamnă a rămas.

De-ar fi, cândva, Pământul să înghețe...
Și veșnicia ar fi doar de prezent!
Dar noi, români, cum suntem cu blândețe
Am dispărea cu limba medalion la piept.

Nu vrem onoruri, nici vaiete de-aiurea,
Că nu pierim după dictat ca nație, popor,
Cum piere de blestem într-un pârjol pădurea,
Că în metafore ni-i limba țesută-n tricolor.

La fiece român, în fiecare casă,
Peste toți, ea este Doamna stăpână,
E lumina ce arde-n candelă pe masă...
E limba noastră, Limba Română !

MAMĂ, MÂINE E CRĂCIUNUL

Mamă, mâine e Crăciunul!
Toți se-ntorc la a lor vatră,
Doar la noi nu e niciunul!
E pus lacătul la poartă.

Casa e înstrăinată
De smintiți pe trei parale.
De-ar fi fost o Lege dată,
N-ar mai fi atâta jale.

Am rămas singur în luptă.
Relele s-au strâns duim...
La toată casa se cântă,
Iar eu plâng pribeag pe drum.

Când la zbor ies liliecii,
Din umbre-n față-mi v-ați ivit
În dosul bisericii,
Să vă spun cât v-am iubit.

Făpturile prea-nghețate
N-au răspuns dorinței mele
Și-au rămas pe mai departe
Sub povara crucii grele.

V-am dus pomană la săraci;
N-ați dat dovadă nimănui
Că v-ați hrănit cu fiii dragi
Găsiți în Poarta Raiului.

Cred că sunteți împreună
Și Dumnezeu vă veghează.
Ar fi vestea cea mai bună,
Cum că El vă are-n pază.

N-am cum pătrunde sub criptă,
Să vă-ncălzesc trupul rece,
Dar te rog, mamă iubită,
Nu lăsa fiii să-ți plece!

Scrisori nu vă pot trimite;
Nu vă dau nici telefoane...
Am dorință trei cuvinte:
- Odihnește-i veșnic, Doamne!

Mâine este Sărbătoare...
Toți petrec cât pot mai bine.
Mamă, să ne ieși în cale,
Să fim și noi lângă tine!

Știu că asta ne e soarta
Și-o urmărim pe rând cu toții...
La Rai să deschidem poarta
Noi, bunicii și nepoții...

Mamă, mâine e Crăciunul!
Toți se-ntorc la vechea vatră,
Doar la noi nu e niciunul!
E pus lacătul la poartă.

A PRINS SĂ NINGĂ DE IERI

A prins să ningă de ieri;
Nu se mai văd urmele pe poteca fântânii.
Pe pisc, printre rânduri de peri,
Trag de săniuțe copiii.

Un bătrân cu luleaua în gură
Coboară în cârjă pe scări;
Privește zăpada din bătătură
Și scoate fumul pe nări.

În clăie fână-i jumate,

Vitele zbiară-n ocol...
La biserică clopotul bate...
Ninsoarea cade domol.

La crâșmă, poteca-i bătută;
E mare zarvă-nlăuntru –
Un ochetel încearc-o lăută,
Iar alții joacă barbutu'.

E vremea târzie de-acum.
Mai toți își făcuseră suma.
Chiote răsună pe drum
Și ninge, și ninge întruna!

TEOFIL PREDA

POEZIA...

Poezia, se așternuse fin
ca o bură strălucitoare
peste iarbă,
peste copaci,
peste suflete,
și obiecte...

...A venit poetul,
a suflat și a adunat-o
cu multă îndemânare,
punând-o în...Cornul abundenței!

...De atunci, ea, poezia,
arată fidel ca o amprentă
locul și data,
acolo unde a fost culeasă!

24 06 15
Râmnicu Vâlcea

PUI DE NUC

Pui de nuc din cimitir
Răsărit peste morminte
Darnic paj și slujitor
Al celor de mai 'nainte.

Dai copiilor ștregari
Fruite bune și gustoase
Crescute din ochi și inimi
Din stomacuri și din oase.

Seva multor generații
Stă aievea într-o nucă
Poposind în mii de stații
Unde oare -o să se ducă?

Mâncăm nuci, gândim la Darwin:
Totul, totul se transformă,
Brațe coapse ochi și inimi,
Au în fructe altă formă!

...Mai bogat sau mai sărac
Spiritul rămâne veșnic
Presărat din veac în veac,
Peste timpuri mare sfetnic!

IUBIRE STELARĂ

Constantin GEANTĂ

I
Printre liane și bambuși trecea au-
releolat de o tainică diademă. Ar-
monii străbătute de fiori adiau în
acordurile unei melodii siderale.

Nyck, Mary și Gys priveau uimiți la
imaginea păstrată pe o hologramă cuprinsă
într-un kryptonit și se întrebau cine ar
putea să fie acel individ.

Nyck, cel mai în vârstă membru și coordonatorul grupului,
supranumit și Pleșuvul datorită calviției sale pronunțate era
un specialist în calculul diferențialelor micronice. Acesta se
remarcase încă din tinerețe în studiul cyer-casetelor
descoperite în diverse regiuni ale Saharei. Apoi devenise spe-
cialistul bazei terestre în înregistrările mesajelor de pe diferite
fragmente din obiecte ce păreau cyer-casete pe care misiunile
spațiale le aduceau din zborurile interplanetare la centrul bazei
terestre. Se remarcase și ca un astrofizician strălucit. Astfel
era socotit o autoritate în domeniul arheologiei sistemului
solar.

Mary, cea mai tânără membră a grupului, era autoarea a
numeroase studii legate de arheologia vechilor civilizații care
locuieră cândva pe Terra precum și în cele două sisteme ste-
lare unde pământeni întemeiaseră colonii odată cu începutul
erei cosmice, fiind descendenta unei familii care a creat un fel
de dinastie în domeniul arheologiei civilizațiilor extraterestre.

Gys era și el un lingvist renumit. Se specializase în conso-
nantica spațială și participase la nu mai puțin de zece întâlniri
de genul congreselor decenale care se țineau în diferite centre
planetare ale celor trei sisteme stelare.

Cei trei reuniți într-o zonă a Anzilor studiau urmele lăsate
pe Terra de ceea ce părea la început a fi fost un contact înde-
perat între strămoșii pământenilor și primele ființe extrateres-
tre.

Privind pe acel individ aflat pe holograma cuprinsă într-
un kryptonit, simțeau intuitiv trăirile celui necunoscut care
apărea în mijlocul unei vegetații luxuriante. Miresme și emoții
reînviau după milenii o realitate de mult apusă.

Decriptarea unui jurnal de bord, la început a produs derută
în rândul celor trei care se ocupau cu elucidarea fenomenelor
misterioase de la începuturile celei de a șasea civilizație
pământeană, civilizație care se succeda celei atlante: „În pe-
rioda β am eșuat într-un sistem stelar de la periferia unei
galaxii numită Dema, care se află în roiul stelar Hesynt, în timp
ce am ieșit din subspațiu. Ne aflăm într-o misiune de captare
a energiilor nebuloasei galaxiei Dema, energii folosite în
propulsia navelor noastre interstelare. Străbătând mai multe
roiuri stelare am ajuns în roiul Hesynt din galaxia Dema și în
timp ce cercetam un sistem stelar pentru o eventuală bază in-
tergalactică, am eșuat pe o planetă albastră care ocupă locul
al treilea în cadrul acestui sistem stelar. Cu toate încercările
mele nu am putut să iau legătura cu nava de bază și am rămas
pe această planetă mai multe teme φ(...)”

Descifrarea acestor mesaje au pus pe gânduri pe cei trei
specialiști ai mileniului IV. Contactele extraterestre nu mai
erau de mult o problemă. Călătoriile între diverse sisteme ste-
lare se efectuau în mod constant.

Mary publicase numeroase studii despre civilizațiile care
locuieră cândva pe Terra, iar în ultimele sale trei lucrări abor-
dase și problemele legate de civilizații din cele trei sisteme
stelare colonizate de pământeni.

Gys, renumitul lingvist specializat în consonantica
spațială, prezentase la ultimul congres decenal o teorie prin
care susținea că este posibil ca vechea civilizație din era pre-
galactică să fie rezultatul influențelor unor călători spațiali
veniți din sistemul stelar Vega. Aceștia au influențat a șasea
civilizație pământeană, cea care se succedase civilizației at-
lante.

Pe atunci, în era galactică, Terra făcea parte dintr-o fede-
rație de trei planete care stăpâneau cele trei sisteme stelare.

După părerea lui Nyck, era posibil să fie vorba despre un
contact foarte vechi între călătorii galactici și pământeni.

Două papirusuri descoperite de curând au pus pe cei trei
pe gânduri. Primul suna cam așa: „Pe când Dyan/ se ridica din
ape/ Marele Go/ ca o săgeată/ brăzda limpezimea

MIHAI
BADEA

Fără lacrimi

M-am exilat în spațiul meu lăuntric,
Unde, pierdut, eu am cerut azil.
M-am strecurat prin granițe multiple
Ca să constat că, doar, răman credul!

De sus privesc eterna mea poveste,
Pe care o vreau fără de sfârșit,
Dar tot mai am să urc câteva creste
Si-apoi de valul morții eu să uit!

Acum ce fac e fără de întoarceri
Prin plinul de lumină ce-l primesc
Și viața-n bucurie fie-mi plină,
De darul sfânt, deplin dumnezeiesc!

azurului. // Suflau curgătorii-n platfane/ și-nvolburatele cazane clocoteau în amiere. // Dar Go,/ ridicat printre crengi a desfăcut tainice zăvoare/ și iată limpedea mare/ se tulbura în zare. // Dyan surâdea printre costișe/pe când/printre zăgazurile deschise/ mânau curgătorii. // Vitele subterane/ mugeau în platfane/ când suflul tăriei ne doare(...)"

Alt manuscris consemna următoarele: „Săgeata de foc/ din vâzduh căzând/ pământul a părjolit./ Iar Divinul Ze/ din cer venind,/ ogorul a binecuvântat(...).“

II

Aceste texte răsturnau toate teoriile despre apariția scrisului la cea de a șasea civilizație pământeană, adică cea post atlantă, care supraviețuise diluviului.

Indicațiile de pe papirusuri păreau hermeneutice și s-a crezut inițial că ar fi vorba despre fraze inițiatice cu conotații magice.

În zona pădurii Amazoniene de altădată, s-a descoperit un cristal ciudat, care la o atingere scotea sunete ce păreau articulate și care mai târziu au putut fi corelate într-un mesaj cuprinse într-o limbă armonică:

„Iubirea mea, ne despart roiuri stelare însă ne unește speranța. Departe de tine eu exist doar prin amintirea ta. Nu știu dacă ne mai vom întâlni vreodată?! Îți trimit mesaje dintr-o lume ciudată aflată într-un colț îndepărtat de Univers. Omuleți cu o memorie discontinuă, dar simpatici, dar și patrupeze uriașe îmi țin compania. Holograma ta îmi inspiră încrederea în mine. Suntem în două părți diametral opuse ale galaxiei Dema din metagalaxia Ryn. Suntem despărțiți de timp și spațiu, însă dacă nu ne vom mai vedea niciodată, aș vrea să știi că tu ai fost călăuză amiezilor mele din junglă.”

Aceste mesaje erau pe mai multe cristale și cum s-a înțeles mult mai târziu, activate prin forța gândului, purtau mesajele la mii de ani lumină în Univers.

Toți se întrebau din ce epocă provin? Cine le-a creat?

Descoperirea unei porțiuni dintr-un obiect ce pare a fi fost cândva o navă, a mărit misterul. Astfel într-o bibliotecă virtuală apăreau niște reprezentări ciudate: o ființă, asemănătoare cu cea de pe kryptonit, se confesa altei ființe aflată pe o hologramă:

„În visurile mele ești la fel de frumoasă cum erai ultima dată. Singurătatea nu mă mai indispune, deoarece nu mă mai simt singur. Aceste ființe care mă înconjoară au învățat să folosească focul, ba chiar mai mult confecționează arme primitive după modelele pe care eu le-am dat; folosesc cu dibăcie ierburi pentru răni și au început să-și construiască locuințe deasupra apelor. Mai mult, au început să pună stăvilare la râuri.”

Aceste date au fost adunate la Centrul Interplanetar și au început să fie analizate.

III

Un nou papirus descoperit pe Terra în regiunea Anzilor a mărit uimirea tuturor: „Marele Go a plecat spre Dyan./ Ay, ay plângeți curgane!/ Ruguri înalță trupul de foc/ iar noaptea îmi inundă inima. // Cine mă va mângâia când rana-mi cuprinde trupul?/ Cine îmi va mai liniști inima/ când spaima îmi rănește suflul?”

După mai multă vreme cei trei au ajuns la un consens. Cel de al doilea manuscris părea să fie cel original, iar acesta se afla într-o urnă, unde alături de cenușa unui șef de trib se afla și papirusul.

- Astfel misterul s-a elucidat, zise Mary.

Iar Gys o completă:

-Iată sensul versurilor: „Săgeata de foc/ din vâzduh căzând/ pământul a părjolit./ Iar Divinul Ze/ din cer venind,/ ogorul a binecuvântat.”

Divinul Ze era Zenaxeteros Z6SW, adică extraterestrul rătăcit pe Terra. Iată ce spune un mesaj găsit pe un alt cryptonit: „În perioada β am eșuat într-un sistem stelar de la periferia unei galaxii numită Dema, care se află în roiul stelar Hesyt. Am aterizat pe o planetă din brațul M, spirala T a galaxiei Dema. Această planetă face parte din sistemul stelar K2α, aflat la mii de par NZ, de centrul galaxiei.”

-Deci, interveni Mary, a rămas mai multe teme φ. Adică, mai multe sute de ani.

-Incredibil completă Nyck!

- Pe atunci se putea trăi mai multe sute de ani?!

-Da, adăugă Gys, în anumite civilizații se putea trăi ca și în primele informații biblice 900 și chiar 1000 de ani.

-Brațul M din spirala T făcea parte deci din roiul stelar Hesyt.

-Mary, interveni Gys, Zenaxeteros Z6SW, sau mai simplu Ze, ajungând pe Terra a binecuvântat glia.

-Avem de-a face cu un erou civilizator, zise Gys.

-Sau mai degrabă cu un Robinson galactic, completă Nyck.

-Eu zic că este mai degrabă un Orfeu care o plânge pe Euridice, remarcă Mary.

-Dar bine Mary, interveni Gys, cealalte două papirusuri la ce se referă oare?

- Un moment, zise Nyck activându-și cronocomputerul. Apoi continuă: se pare că celelalte două manuscrise, sunt sunt o transpunere magică a primului, sau altfel spus, o amintire târzie păstrată în folclorul triburilor descendente din cel în care s-a găsit manuscrisul din urna șefului incinerat. Acestea au căpătat nuanțe hermeneutice deoarece preoții și vracii au preluat, la o distanță apreciabilă de eveniment, faptele și le-au transpus într-un limbaj care a evoluat semnificativ. Astfel Ze a devenit Go, un nume care nu este chiar întâmplător, deoarece ar însemna omul papagal. Deci, omul papagal coborând din cer.

- A desfăcut crengile, adică desigur necunoașterii, completă Mary. Tocmai de aceea și „liniștită mare” se tulbura.

-Dyan, se pare că simbolizează soarele, adăugă Nyck.

-Într-adevăr, completă Gys, după cum îmi indică ecranul ordinatului.

-Iar „zăgazurile deschise” înseamnă că el este cel care învață pe muritori să folosească tainele zeilor.

- Dar, ce vrea să însemne: „ Mânau curgătorii” și „Mugeau vitele subterane” ?

-Mary, mânau curgătorii este echivalent cu vremea trece, iar mugeau vitele subterane, cu omul se trezește din starea de grup.

-Da, interveni Nyck, este un moment echivalent cu acela în care cuplul biblic Adam și Eva a mâncat din mărul cunoașterii.

-Nu uitați, adăugă Gys, că: „În platfane/Suflul tăriei ne doare”, ar putea simboliza momentul în care omul cunoscând suferă și evoluează prin suferință.

Nyck completă:

- Se pare că ultimul manuscris se referă la dispariția lui.

-Deci, completă Mary, Orfeu al nostru, pe care îl numim astfel după timbrul melodios al vocii, confundat cu Go din cel de al treilea papirus, a plecat înspre Dyan.

-Adică spre Soare, completă Gys, sau altfel spus s-a ridicat spre înălțimi.

-Sau a murit, adăugă Nyck. Astfel versurile:” Ay, ay plângeți curgane!/ Ruguri înalță trupul de foc”, se pot referi la un sacrificiu mortuar.

-Mai degrabă la plecarea sa în spațiu completă Gys.

-Deci: „Cine mă va mângâia când rana-mi cuprinde trupul?/ Cine îmi va mai liniști inima/când spaima îmi rănește suflul?“, se referă la dispariția acestui Orfeu. Oare de ce nu se știe nimic despre Euridice a sa?

-Ce se va fi întâmplat oare cu extraterestrul, zise Mary?

-Fie că a murit pe Terra, fie că s-a întors în spațiu unde a fost recuperat de ai săi.

-Totuși, dacă a fost recuperat de ce au rămas atâtea urme, se întreba Nyck?

-La aceasta s-ar putea răspunde fie că urmele ar fi fost lăsate ca feteșuri pentru strămoși ca astfel aceștia să poată simți prezența zeului, zise Mary.

- Mai degrabă aceste urme au rămas întâmplător, completă Gys.

Nyck, Gys și Mary, la o vârstă înaintată, se aflau la Centrul Bazei Spațiale de pe Terra. Zece membri împreună cu Președintele Uniunii Planetare, veniseră să-i felicite pe trei pentru activitatea desfășurată și să le înmâneze câte o plachetă cu Ordinul Uniunii Planetare.

Pe când Președintele se pregătea să ia cuvântul, un mesaj venit din eter a străbătut tandru și melodic senzorii monitoarelor:

„Iubitul meu, deși te afli într-o lume străină, totuși ești aproape de mine. Uniți întru eternitate ne vom regăsi în eonul dragostei, purtați de jeturile speranței.”

MIHAI RUJOIU

LÂNGĂ IAZ

Lângă iaz pe piatra morii
Stă-nținsă parcă la soare
Să-și usuce al său chin
O stea în formă de floare.

De când stă, nu știe nimeni,
N-a fost poate nici văzută,
Geme-necet, parcă ar spune
Căci de nimeni nu e vrută.

O privesc și nu-mi dau seama
Din ce parte-ar fi venit,
Din cer sau din Carul Mare,
Tot rămân nedumerit.

Mă îndrept spre ea ușor,
S-o privesc mai de aproape,
N-aș dori, din întâmplare,
Să dispară și să-mi scape.

O mângâi și simt căldură
Ce-mi trece prin trup ușor,
Simt cum inima-mi tresare,

Și-s cuprins de mult fior.

Mă retrag un pas în spate,
Nu cumva am neplăceri?
Iar ea își deschide ochii
Cu parfum ce-mi dă plăceri.

Cred c-atât a vrut să știe
De tot că nu-i părăsită
Și se stinse-apoi pe loc
Cu dorința-i împlinită.

Cu-al ei chip întipărit
Am rămas pe veșnicie,
Lângă iaz pe piatra morii
Pun mereu flori de câmpie.

Și-altă dată de va cade
Stea din cer sau Carul Mare,
Să cadă pe-acele flori
Și să se transforme-n floare.

13 noiembrie 2015

NONI EMIL IORDACHE

Similia similibus curantur

s-a îndrăgostit
de păcatul meu

mi-a luat toate rădăcinile
ochilor
le-a mângâiat
să nu se grăbească
nicăieri
să poată poată privi
direct în ochi
ochii săi
și mi-a dăruit
umbre nedumerite
ale unei forme îmblânzite
suspendate de un
la-ce-bun

s-a îndrăgostit
de păcatul meu

mi-a luat buzele
și mi-a mângâiat pumnalul
cu care
tot scriam în mijlocul
îndoielii
ca un deținut mângâiat
de otravă

s-a îndrăgostit
de păcatul meu

mi-a scris o poezie
ca o trombă pe străzile
subțiri ca frunzele
pe care tot parchează

liniștea
să-mi vină
răspunsul
împachetat
al nopții ce ne obligă
să ne singularizăm

i-am luat coapsele mâinilor
i le-am mângâiat
și i le-am sculptat
în sincretismul dimineții
inegal și plăcut
până mi-am putut ridica
ochii
să văd cum toții copacii
de pe umerii săi
își schimbaseră culoarea

mi-am scos plămâni

i-am luat buzele
două umbre
care se țineau de mână
ca buchetele de liliac
pe care le vânam în parc
și le-am devorat
să pot respira lalele

o să-i scriu că
m-am sfărțecat în bucăți
m-am pus pe șnur și
ca un fugar
mi-am făcut jumătate
de inimă
din două treimi de coapse

Tempora mutantur et nos mutamur in illis

m-am pipăit și // da! //	// de mama focului // ca pe-o săgeată	pentru a da fuga // fără demo //
m-am răspândit în mine	din burta mamei și m-am pregătit	în aripile neîncheiate ale tăcerii din copaci
după ce m-am scos	să mă țin de coaste	

Puterea Cuvântului Viu

1.1 La început era Cuvântul și Cuvântul era la Dumnezeu și Dumnezeu era Cuvântul.

1.2 El era la început cu Dumnezeu.

1.3 Toate au fost făcute prin El și nimic din ce a fost făcut, n-a fost făcut fără El.

(Evanghelia după Ioan, Biblia, GBV 1989, 1990)

Vineri, 4 decembrie 2015, la Biblioteca Județeană „Antim Ivireanul”, s-a desfășurat conferința sub genericul „Puterea cuvântului viu”, susținută de prof. dr. Traian D. Stănculescu de la Universitatea „Al. I. Cuza” Iași. În context, s-a lansat cartea „Împreună, Cerul și Pământul – mic tratat de înțelepciune iubitoare”, autori Aritia D. Poenaru și Traian D. Stănculescu.

„Căci Cuvântul lui Dumnezeu este viu și lucrător, mai tăietor decât orice sabie cu două tăișuri: pătrunde până acolo că desparte sufletul și duhul, încheieturile și măduva, judecă simțirile și gândurile inimii.” (Evrei 4.12)

Domnul Stănculescu este profesor universitar dr. la catedra de Științe ale Comunicării, Facultatea de Filosofie, UAIC Iași, un mare gânditor, cercetător, inventator. A terminat facultatea de arhitectură, și filosofie. Pentru că semiotica nu era o disciplină suficient de generoasă pentru harul său creator, a dezvoltat cercetări *multi, inter,* și mai ales *transdisciplinare*, integrând știința, religia și filosofia într-un sistem de gândire propriu. Autor a peste patruzeci de cărți, multe despre cercetare, a încântat publicul vâlcean la conferința susținută, prin argumente, dovezi, descoperiri și invenții. A efectuat studii de specializare profesională în Grecia, Finlanda, Italia, Germania, Franța, Danemarca, Spania, a publicat peste două sute de articole și studii în vo-

lume și reviste de specialitate din țară și străinătate, a participat la peste două sute cincizeci de manifestări științifice naționale și internaționale, a coordonat și colaborat la realizarea a nouă contracte de cercetare științifică.

Distincții obținute: Medalia de Aur „Henri Coanda”, conferită de Societatea Inventatorilor din România pentru cercetare științifică în domeniul creatologiei (1996); Premiul „Constantin Rădulescu-Motru” al Academiei Române (1997), acordat pentru lucrarea „Miturile creației”; Medalia jubiliară a Universității de Medicină „Gr. T. Popa” Iași, acordată pentru contribuții științifice și didactice în domeniul medicinei complementare (1999); Medalia de aur a Academiei Regale pentru Terapii Complementare din Sri-Lanka, oferită pentru volumul SIGNS OF LIGHT (2004); Diploma de onoare UNESCO România (2004), decernată pentru activitate educativă și umanistă; Diploma și medalia jubiliară a ANATECOR, conferită pentru cercetare științifică în domeniul optimizării umane (2006); Diplome de excelență și medalii de aur și argint, acordate la saloane (inter)naționale pentru brevetul Vestimentație biofotonică sanogenă (2006, 2007), Rezonator biofotonic (2007), Sursa alternativă de încălzire (2007), Arhitectura ecologic-sanogenă (2008).

„Împreună cerul și pământul” definește un parcurs spiritual identificat cu un „mic tratat de înțelepciune iubitoare”, fiind o carte de bucurare a sufletului uman, stimulat să își interpreteze înțelesurile de trăire altfel, printr-un maturizat „după”... Aspirând la a deveni o carte care să răspundă nevoii tuturor de răspunsuri, o nevoie desprinsă din secvențele vii ale propriei vieți...

„Dar, cum viața fiecăruia dintre noi este o picătură din viața însăși a Omului Arhetipal – ontogeneza urmând filo-

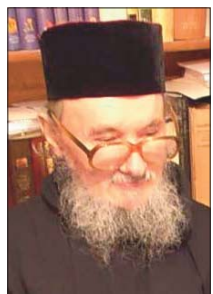

geneza – fiecare se va putea regăsi în spusele cărții prin vise, aspirații sau trăiri reale. Iată de ce, aceasta este, așadar, o carte care aspiră să dăruiească fiecăruia dintre semenii noștri câte un pic din misterii care încă mai tulbură sufletul omenesc... Amestecând puțină magie și religie, sacru și profan de ființare, iubire cu sensuri cum puține sânt, înțelepciune... Toate vibrând într-o atât de frumoasă poveste, încât doar cu umezeala genelor poate fi dăruită și primită... Venind parcă din alte timpuri, pentru alte timpuri... Care par a nu întârzia să apară, însă. Așadar, aceasta nu este cătuși de puțin o carte de ficțiune științifică, imaginativă, deși pe alocuri așa ar putea să pară, prin unele secvențe doar secvențial mărturisite sau sugerate, mai ales. Secvențe pe care cine știe dacă vreodată vor putea fi povestite altfel decât simbolic, fiind încărcate de o excepțională forță trăitoare, dar care încă îi este străină omului, prin necunoaștere și, în consecință, fiind dificil de acceptat și înțeles... Începând de la picăturile de viață aparte ale celor ce sântem, desprise din excepționalul de viață al unei prime copilării, care abia acum – la maturitate – poate fi recuperat și înțeles, altfel, până la sensurile senectuții care deja se confruntă cu evenimente de viață tulburătoare...” (Prefață op.cit)

Zenovia ZAMFIR

CENTRE CULTURALE ROMÂNEȘTI, LA MUNTELE ATHOS

Arhim. Veniamin MICLE

În a doua jumătate a secolului al XIX-lea, documentele atestă prezența la Muntele Athos a unor monahi din Țara Românească. Astfel, în anul 1369 era la Mănăstirea Cutlumuș protopopul Mihail împreună cu fratele său Iacob, iar egumenul Hariton, prin Testamentul din 1370 dispunea ca, alături de ei, să fie primiți și alți monahi români.

Mihail, în călugărie Melhisedec ieromonahul, ajunge egumen al mănăstirii. Ulterior, mărturiile scrise relatează sporadic despre prezența altor monahi români în mănăstirile athonite, cum este monahul Cosma, ajuns protos al Sfântului Munte, și pomenit în anul 1452; primind ajutor de la voievodul Vladislav II (1448–1456), întemeiază o chilie care va fi transformată mai târziu în Schitul „Sfântul Ilie”.

Primele preocupări culturale, manifestă călugării români în secolul al XV-lea. Se știe că un monah anonim copia un *Nomocanon* în Mănăstirea „Sfântul Pantelimon”; monahul Filip scria din porunca voievodului Ștefan cel Mare (1457–1504), iar monahul Visarion, ucenicul mitropolitului Teoctist II al Sucevei (1508–1528), copia *Comentarii la Cartea Iov*, în Mănăstirea Zografu. De asemenea, monahul Eustatie din Mănăstirea Putna studiasse la Athos prin secolele XV–XVI; tot la Mănăstirea Zografu, doi monahi din Țara Românească, Pavel și Efrem, copiază un *Tetraevanghel* (1562), iar monahul Chiril Hluboceanu, originar din Moldova, scria în secolul al XVII-lea manuscrise liturgice.

Numărul monahilor români sporește la Muntele Athos în secolul al XVIII-lea, mai ales după anul 1740. De atunci, cultura românească începe o epocă de înflorire în „Grădina Maicii Domnului”. Cultul divin se va oficia în limba română; monahii cunoscători ai limbilor slavona

și greaca vor traduce opere liturgice și patristice pentru comunitățile românești, iar caligrafiile și miniaturile le vor multiplica, realizând manuscrise de o rară frumusețe artistică.

În ordinea vechimii lor, centrele de cultură românească din Muntele Athos, identificate până în prezent, sunt următoarele:

1. Schitul „Sfântul Ilie”. Inițial, Schitul „Sfântul Ilie” a fost o modestă chilie înființată de monahul român Cosma, cu ajutorul material primit de la voievodul Vladislav II. La 29 august 1492 s-a sfințit biserica, pentru care Vlad Călugărul (1482–1495) acordă un obroc de 1.000 aspri și 100 pentru drumul monahilor veniți să-l ridice. În secolul al XVIII-lea, modesta chilie a fost refăcută de Cuviosul Paisie Velicicovschi (1722–1794); originar din Ucraina, urmează cursurile Academiei teologice din Kiev (1735–1739), dar le abandonează pentru vocația monahală. După câțiva ani petrecuți prin unele mănăstiri ucrainiene – unde este rasoforit sub numele de Platon – trece în Moldova. Aici cunoaște viața duhovnicească înfloritoare a monahilor din schiturile Dălhăuți, Trăisteni, Cârnuș și Poiana Mărului, organizată după Rânduielele monahale și învățătura Sfinților Părinți de marele stareț Vasile de la Poiana Mărului (1692–1767). În perioada moldovenească (1743–1746), tânărul Platon învață limba română și muncește în scriptoriul din Schitul Poiana Mărului unde copiază, printre altele, manuscrisul *Desiderie* în limba slavonă, de pe un exemplar adus de la Moscova. Însoțit de ieromonahul Trifon, rasoforul Platon pleacă la Muntele Athos (1746), stabilindu-se într-un loc retras, numit Kyparis, dependent de Mănăstirea Iviron. În anul 1750, sosește la Athos starețul Vasile de la Poiana Mărului, care tunde pe Platon în monahism, numindu-l Paisie, și-l sfătuiește să trăiască în comuniune cu doi sau trei frați. Când obștea ajunge la numărul de 12 monahi, toți români, s-a stabilit la Chilia „Sfântul Constantin” de pe moșia Mănăstirii Pantocrator. Crescând numărul monahilor, starețul Paisie i-

a transferat la Schitul „Sfântul Ilie”, aflat în paragină. Împreună cu întreaga obște, tânărul ieromonah reface chiliile și biserica. Aici, ieromonahul Paisie a început să revizuiască, după originalele grecești, vechile traduceri slave ale operelor Sfinților Părinți. În acest sens, a format o adevărată mișcare culturală, cunoscută sub numele de „curentul paisian”, de care a beneficiat în primul rând Muntele Athos. Activitatea culturală din Schitul „Sfântul Ilie” se caracterizează și prin traduceri realizate în limba română, fenomen constat dintr-un manuscris copiat în anul 1763. Având caracter liturgic, el cuprinde *Rânduiala pentru cei morți* și *Slujba Pocrovului*, slujba fiind tălmăcită de monahul Isaiia Neamț, cu blagoslovenia starețului Paisie. În anul 1763, obștea paisiană își încetează activitatea culturală la Muntele Athos; din lipsa spațiu, starețul cu cei 64 de ucenici revin în Moldova, stabilindu-se la Mănăstirea Dragomirna. Ulterior, alți monahi români, stabiliți în Schitul „Sfântul Ilie”, vor continua activitatea culturală, cum demonstrează manuscrisul ce cuprinde *Scrieri* ale Sfântului Maxim Mărturisitorul (1781).

2. Schitul Lacu. A doua vatră de cultură românească de la Muntele Athos, în ordine cronologică, este Schitul Lacu. Fondat în secolul al XVIII-lea, aparține de Mănăstirea „Sfântul Pavel”. Biserica, închinată Sfântului Mare Mucenic Dimitrie, a fost zidită cu ajutorul împărătesei Elisabeta a Rusiei (1741–1761), de ieromonahul Daniil, ucenic al starețului Paisie Velicicovschi. Recunoscut ca mare personalitate a monahismului athonit, el adună în ajurul său o mulțime de călugări, numărând spre sfârșitul secolului al XVIII-lea în jur de o sută, fiind cea mai mare comunitate românească de la Athos. Toate slujbele bisericești se oficiau în limba română, iar monahii cărturari desfășurau o intensă activitate culturală.

În anul 1843, s-au stabilit la Schitul Lacu 43 de monahi din mănăstirile Cernica și Căldărușani. Pentru adăpostirea

lor, s-au construit chilii noi și numeroase colibe. Principala chilie era cea a duhovnicului Leontie, unde locuia cu ucenicii săi: Atanasie, Dositei și Vlasie. Aici au fost traduse cărți de ritual bisericesc și de literatură monahală, care au fost apoi copiate în numeroase exemplare pentru obștea călugărilor români. În acest sens, din anul 1845 se păstrează un manuscris intitulat: *Slujba Cuvioșilor de la Athos*, la finele căruia, o însemnare arată că: „S-a scris la Schitul Marelui Mucenic Dimitrie Izvorătorul de Mir, în Sfântul Munte al Athosului, de către ieroschimonahul și duhovnicul Leontie”.

La începutul secolului al XX-lea, profesorul Badea Cireșeanu (1859–1919) consemna că, în Schitul Lacu erau 75 de monahi români. Ei dispuneau de o bogată bibliotecă, în care se remarcă bogata colecție de *Antologii muzicale*, în 30 de volume; redactate în limba română, cu notație psaltică, ele aparțin secolelor XIX–XX, fiind compuse și copiate de monahi în schit, iar unele aduse din țară. În perioada respectivă, printre cărturari se remarcă monahul Damian, care traduce poezia *Cântarea împăratului Napoleon* (1907), precum și ierodiaconul Teodosie Duca, cunosător al limbii ruse; el realizează mai multe traduceri, dintre care se păstrează un *Miscelaneu de literatură și A celui dintre sff[i]nți Părintelui nostru Maxim Mărturisitorul, Cuvânt pustnicesc cu întrebări și răspunsuri?*”.

3. Mănăstirea „Sfântul Pavel”. Vechi centru de cultură slavonă, Mănăstirea „Sfântul Pavel” a beneficiat de mari daruri din partea românilor, motiv pentru care mulți monahi din țara noastră s-au stabilit acolo de-a lungul veacurilor. La începutul secolului al XIX-lea, mănăstirea devine o adevărată vatră de cultură românească, datorită unui grup de monahi români care activau aici, în fruntea cărora se afla viitorul arhimandrit Chiriac Râmnicianu. Dintre ei, cei mai cunoscuți sunt: ieromonahul Ștefan de la Tismana; monahul Antonie, ucenicul lui Chiriac; schimonahul Gheorghe, frate de călugărie cu părintele Iachint de la Robaia, și Neofit, venit de la Mănăstirea Neamț.

În anul 1814, ieromonahul Ștefan copiază un bogat *Miscelaneu de învățături monahale* în cuprinsul căruia sunt incluse următoarele scrieri: *Capete* de Calist patriarhul Constantinopolului, precedate de *Mărturia pentru Sfântul Calist* a lui Meletie mitropolitul Atenei și Simeon arhiepiscopul Tesalonicului; *Cuvânt pentru păstoria duhovnicilor păstori* de Dimitrie mitropolitul Rostovului; *Cuvânt ca să nu osândim pe nimeni, iară mai vârtos pe preot pentru Sfânta împărtașanie* de Anastasie egumenul Muntelui Sinai; *Cuvânt pentru împărtașirea cu Trupul lui Hristos* de Sfântul Ioan Damaschin; *Hotărârile și așezămintele ieromonahului Paisie Velicicovschi*; *Cuvânt la îngroparea lui Paisie*; *Pricini din Pravilă, alese pentru folos din canoanele Sfinților Apostoli*; *Întrebări și răspunsuri monahale*; *Din Canoanele Sfântului Vasile cel Mare*; *Pravila călugărilor*; Grigorie Sinaitul, *Cuvinte pentru sfânta rugăciune*, precedate de *Introducerea starețului Vasile de la Poiana Mărului la Cuvintele Sfântului Grigorie Sinaitul*. Reîntors de la Muntele Athos la metania sa din Mănăstirea Tismana, Cuviosul Ștefan scrie *Viața, Slujba și Paraclisul Sfântului Nicodim*.

Cea mai importantă activitate de cultură românească, desfășurată în Mănăstirea „Sfântul Pavel”, aparține ieroschimonahului Chiriac Râmnicianu. În anul 1816, era duhovnic și eclesiarh, apoi a fost ales egumen al mănăstirii. În această calitate, copiază o serie de manuscrise având conținut teologic, istoric și duhovnicesc. Un *Miscelaneu*, scris în anii 1817–1818, cuprinde: *Cuvânt pentru rugăciune* de Sfântul Nil Sinaitul; *Pentru dragoste și înfrânare, Capete 400* de Talasie Libianul; *Învățătură pentru scurta rugăciune*; *Cuvânt pentru iscusirea liniștii* de Calist Tilicude; *Sfaturi pentru călugări*; *Despre mănăstirile de la Athos și din Țara Românească și Învățătură despre cum trebuie să se închine călugărul*. De remarcat că, două opere, *Sfaturi pentru călugări și Despre mănăstirile de la Athos și din Țara Românească*, sunt lucrări originale, redactate la Sfântul Munte, fiind date la „1818, octombrie 31”.

4. Schitul Cutlumuș. În apropiere de Mănăstirea Cutlumuș, se află Schitul cu același nume, având la origine cea

mai veche sihăstrie românească din Muntele Athos. Pe la mijlocul secolului al XIX-lea, desfășura aici o frumoasă activitate culturală ieromonahul Iosif Cisovf; el copia ma-nuscrite liturgice, necesare oficierei cultului divin în limba română. Dintre ele, se păstrează trei, care cuprind: *Slujba Sfântului Ioan Gură de Aur* (1846), *Apostolul* (1848) și *Canoanele Troișnice*. După închinovierea sa în Schitul Prodromul, ieromonahul Iosif donează manuscrisele Bibliotecii acestui așezământ monahal românesc.

5. Mănăstirea Hilandar. Centru de cultură slavonă, Mănăstirea Hilandar avea în secolul al XIX-lea închinoviați mai mulți monahi români. Dintre ei, unii copiau cărți în limba română, necesare cultului divin și formației lor duhovnicești. În prezent, printre manuscrisele din Bibliotecă se păstrează: *Visul Maicii Domnului*, copiat în anul 1849 de un monah anonim; *Rânduiala celui ce se ispitește în vis*, manuscris copiat în 1854 de unul Ilie; *Paraclisul Maicii Domnului*, alcătuit de Grigorie Iliopolitul și scris în anul 1868 de ieromonahul Ioachim Moldoveanu, care mai copiasse în 1861 altă lucrare intitulată: *Pentru minunile preacinstitei Cruci*. Tot din secolul al XIX-lea, datează un manuscris ce cuprinde *Liturghia Sfântului Ioan Zlataust*.

6. Mănăstirea Xeropotamu. Primele relații atestate documentar între Mănăstirea Xeropotamu și Țara Românească datează de la începutul secolului al XVI-lea. În Biblioteca mănăstirească, se păstrează numeroase manuscrise de proveniență românească; multe dintre ele fiind colectate și depuse acolo de monahul xeropotamit Chesarie Daponte care a cutreierat țările române. În secolul al XIX-lea, s-a închinoviat la Mănăstirea Xeropotamu arhimandritul Calinic Boțan, călugărit în Mănăstirea Neamț; monah cult, desfășoară aici o bogată activitate culturală. Cunosând temeinic limba greacă, traduce numeroase opere în limba română. Astfel, la cererea comunității monahale de la Schitul Prodromul, traduce *Viața și Slujba Sfântului Acachie Cavsocalivitul și Cuvânt de învățătură a*[I] Sfântului Macarie.

Un manuscris, păstrat la Biblioteca Academiei Române, aparținând arhimandritului Calinic Boțan, cuprinde următoarele scrieri: *Acatistul Sfântului Marelui Mucenic Dimitrie Izvorătorul de Mir, Istoria celor douăsprezece Vineri, Canon de rugăciune către cei șapte arhangheli, Rugăciune către Arhanghelul Mihail, Rugăciune către Preasfânta Născătoare de Dimitrie al Rostovului și Istoria judecății lui Iisus cu sentința lui Pilat*. Un autograf al monahului cărturar adeverește că: „S-au intradus din limba elinească pe românie de mine, smeritul arhimandritul Callinic Boțan din sfânta Monastire Xeropotamul, la 1865 ianuarie 12”.

7. Sihăstria Cavsocalivia. Dependentă de Mănăstirea Marea Lavră, situată într-un loc stâncos și abrupt, Sihăstria Cavsocalivia a fost locuită și de monahi români, iubitori de liniște. Unii dintre ei se ocupau cu transcrierea operelor de spiritualitate și desăvârșire monahală. În acest sens, prin anii 1866–1870, este cunoscut duhovnicul Dosotei, monah român, care copiază un manuscris intitulat: *Minunile, vedenile și cuvintele Sfântului Nil Izvorătorul de Mir*.

8. Sihăstria Vigla Ianicopoli. Situată în apropierea locului unde se află Schitul Prodromul, Sihăstria Vigla Ianicopoli a fost preferată de monahi români încă din secolul al XIV-lea. Prin secolul al XVIII-lea sunt menționați aici zece sihaștri veniți din Țara Românească, iar la începutul secolului următor, așezarea lor era cunoscută sub numele de „Chilia românească de la Vigla Ianicopoli”. Slujbele bisericești și rugăciunile se săvârșeau în românește, pentru care se simțea lipsa cărților; astfel că, unele dintre ele au fost traduse de monahii din comunitatea românească de la Vigla.

În a doua jumătate a secolului al XIX-lea, după retragerea ieroschimonahului Nifon din egumenia Schitului Prodromul și stabilirea sa la Sihăstria Vigla, a fost reluată activitatea culturală. Însoțitorul său, schimonahul Antonie Focșăneanu – cel mai devotat ucenic – copiază aici un manuscris intitulat: *Slujba tuturor Sfinților Părinți din Athos*; un autograf al copistului adeverește că a fost scris „la Pustiirea de la Vigla”.

9. Schitul „Eftimie cel Mare”. Dependent de Mănăstirea Ivron, Schitul „Sfântul Eftimie cel Mare” a oferit de-a lungul timpului găzduire și monahilor români, care au promovat limba română, atât în cultul bisericesc cât și în scrieri. Astfel, în anul 1887 este menționat monahul Ignatie, cunosător de limba greacă. Din activitatea sa culturală, se cunoaște un *Miscelaneu de literatură monahală*, care cuprinde rânduiele și învățături pentru schivnicie, fiind tradus în românește din limba greacă.

10. Schitul Hairu. Spre sfârșitul secolului al XIX-lea, trăia în Schitul Hairu monahul Evsevie, originar din Câmpulung – Muscel. Călugăr cu preocupări culturale, el copiază mai multe manuscrise; dintre ele, trei se păstrează în Biblioteca Schitului Prodromul, și anume: *Miscelaneu de învățături duhovnicești, Capete 100* de Sfântul Antonie cel Mare și *Capete 205* de Isihie Preotul, din anul 1895, și *Cuvinte* de Sfântul Isaac Sirul.

11. Chilia Serafim din Adin. Dependentă de Mănăstirea Dionisiu, Chilia Serafim a fost locuită în secolele XIX–XX de monahi români. În anul 1930, era condusă de duhovnicul Serafim ieroschimonahul, care avea o comunitate formată din șase monahi. Aici s-a desfășurat o bogată activitate culturală din care se păstrează o serie de manuscrise.

Astfel, în secolul al XIX-lea, la Chilia Serafim au fost copiate următoarele manuscrise: *Capete a*[le] *faptelor celor bune* de Teodor al Edesei, *Spunere prescurtată pentru tăcere* de Grigorie Sinaitul, *Antologie de cântări bisericești pentru Liturghie*, din anul 1855; între anii 1890–1917, ierodiaconul Isihie Petrescu Cârjanu scrie *Cântări psaltice*, totalizând 12 volume, iar din 1913 se păstrează *Panahida și Litia Mică*, transcrise după ediția din anul 1848 de la Mănăstirea Neamț.

12. Schitul românesc Prodromul. Fondat prin hrissoul din 7 iulie 1853, emis de domnitorul Grigorie Alexandru Ghica al Moldovei (1849–1856), în urma tratatelor purtate cu Mănăstirea Marea Lavră pe al cărei teritoriu este amplasat, Schitul Prodromul va deveni cel mai important așezământ românesc din Sfântul Munte Athos. Dotat cu toate cele necesare desfășurării unei vieți monahale civilizate, prin vrednicia egumenilor și devotamentul monahilor, Schitul s-a afirmat puternic și în domeniul cultural. Călugări cărturari și talentați, închinoviați în acest așezământ, au desfășurat timp de peste un secol o intensă activitate, fiind susținută de renumiți traducători, caligrafi, miniaturisti, compozitori, cercetători și scriitori, făcând din Schit o renumită vatră monahală de cultură românească din Muntele Athos.

Întemeietorul Schitului Prodromul, ieroschimonahul Nifon Ionescu (1803–1899), în perioada egumeniei sale (1852–1870) a înțeles și nevoia înființării unei școli pentru promovarea limbii române și instruirea candidaților la călugărie. După organizarea Școlii românești, ieroschimonahul Nifon a pus bazele unei biblioteci a Schitului; în ea, a adunat o bogată colecție de carte veche, dar mai ales manuscrise care sporesc valoarea Schitului. Însă cea mai importantă contribuție a sa la afirmarea culturală a Schitului constă în sprijinul acordat călugărilor cărturari pentru traducerea și copierea operelor de spiritualitate și de cult, necesare obștii prodromite.

Astfel, între anii 1854–1869, schimonahul Dosoftei copiază mai multe manuscrise, „din porunca Sfinției Sale Părintelui nostru stăriți Nifon. Pe arhimandritul Calinic Boțan, monah român închinoviat în Mănăstirea Xeropotamu, îl solicită să traducă din limba greacă *Slujba tuturor sfinților din Muntele Athos și Viața Sfântului Acachie Cavsocalivitul*. În timpul egumenului Nifon își începe activitatea culturală, pe care o va desfășura peste o jumătate de secol, schimonahul Chiril Lambrino; prin anii 1867–1868 termină de tradus monumentală lucrare a monahului Agapie Criteanu, *Măntuirea Păcătoșilor*; în două volume, copiate caligrafic de monahul Meletie. Ucenicul egumenului Nifon, schimonahul Antonie Focșăneanu își începe activitatea culturală în ultimul an al stăreției dascălului său. De asemenea, egumenul îndeamnă pe monahul Nectarie Crețu, pro-

topsaltul Muntelui Athos, să traducă o serie de compoziții muzicale din operele maeștrilor cântării psaltice, precum Ioan Cucuzel, Gheorghe Paraschiade, Ioan Damaschin, Balasie, Anastasie, Hurmuz, Petre Lambadarie, Dimitrie Suceveanu, Iacov Protopsaltul, Gheorghe Criteanu, Theodor Fochiul, Petru Efesiul și alții.

Ieroschimonahul Damian Dumitrescu (1870–1891), urmașul egumenului Nifon, va sprijini cu aceeași râvnă activitatea culturală din schit. În primul rând, reorganizează Biblioteca și înființează Muzeul; cei care și-au început activitatea în timpul fostului egumen, o continuă sub îndrumarea celui nou: fratele Vasile termină manuscrisul *Cartea pentru lucrarea minții cea întru Hristos sau Raiul* (1873), fratele Dimitrie, viitorul monah Dometie, scrie un *Miscelaneu* (1875) și copiază *Învățăturile ascetice* din scrierile patristice (1890); monahul Dorothei copiază *Cuvintele Fericitului Dorothei* (1877); ieroschimonahul Ignatie copiază un *Miscelaneu* ce cuprinde *Cuvânt pentru viitoare judecată și pentru sfârșitul lumii și Biserica celor întâi născuți Noul Sion* (1880); monahul Chiril Lambrino traduce *Explicarea Apocalipsei* de Antim al Ierusalimului, *Cuvântări de laudă* (1882) și copiază *Acatistul Preacuvioasei Paraschiva* (1885). Din ultimul an al stăreției ieroschimonahului Damian, se păstrează un *Acatistier* (1891), copiat de monahul Iacob.

În anul 1891, a fost ales stareț ieromonahul Ghedeon Georgescu (1891–1900); cult, înduhovnicit și cu reale calități administrative, el ridică pe noi trepte prestigiul cultural al schitului. Mare cunoscător al cântării bisericești, învățată de la protopsaltul Nectarie, organizează Școala de muzică psaltică, ajunsă renumită în Muntele Athos; pasionat cercetător, scrie *Istoricul Sfântului Munte*. Ca înaintașii săi, starețul Ghedeon sprijină numeroși monahi în activitatea lor culturală. Astfel, monahul Iacob Decescu scrie un *Acatistier*

(1891) și *Carte pentru Te-Deumuri* (1892); ieroschimonahul Dometie copiază un *Miscelaneu* (1892); monahul Damaschin scrie *Canoanele Maicii Domnului de la Pavcerniță* (1893). Din anul 1892, își începe vasta sa activitate de copist, miniaturist și istoriograf al Muntelui Athos schimonahul Irinarh Șişman; prima sa lucrare este manuscrisul *Crinii Raiului* (1892), fiind urmat în același an de un *Miscelaneu de literatură religioasă*, apoi copiază *Floarea Darului* (1894), *Sfântul Simeon Noul Cuvântător de Dumnezeu* și *Sfântul Nil Athonitul Izvorător de Mir* (1899).

O remarcabilă activitate culturală desfășoară și monahul Evsevie; din anul 1895 se păstrează un *Miscelaneu de literatură monahală*, apoi copiază *Capete compuse* de Sfântul Antonie cel Mare și Isihie Preotul. Urmează *Cuvinte și învățăturile* de Isaac Sirul (1897). Ultimul său manuscris cuprinde *Cuvântări* de Ioan al Evhaitelor, Damaschin Ipodiatonul și Macarie Hristianopolul. Fratele Ioan, începător, copiază un bogat *Miscelaneu* ce cuprinde texte liturgice și duhovnicești. În penultimul an al stăreției sale, ieromonahul Ghedeon îndeamnă pe schimonahul Chiril Lambrino să traducă *Voiajul la Cer*, iar pe monahul Paisie Lambru să copieze *Crinii Țarinii*.

Apogeul activității culturale din Schitul Prodromul este atins în timpul arhimandritului Antipa Dinescu (1900–1914); atunci s-au dezvoltat atelierele de pictură și sculptură, precum și sectorul farmaceutic; s-a organizat prăvălia de manufactură pentru valorificarea operelor de artă și a produselor medicinale obținute de monahi prin prelucrarea plantelor. Mare iubitor de cultură, starețul a sprijinit numeroși monahi să se afirme în acest domeniu. În anul 1900, își începe activitatea monahul Sava Ploesteanul care copiază un *Miscelaneu*, transcrie *Cuvântări de laudă* și *Cuvânt la Sfântul Grigorie* din opera Sfântului Ioan Gură de Aur, iar în 1904, starețul îl îndeamnă să compună un *Cuvânt de laudă la „Prodromița”*.

La 6 aprilie 1901, schimonahul Irinarh Șişman începe monumentală sa operă, privind istoria Muntelui Athos, intitulată: *Athosul. Istoria antică și modernă*. Starețul Antipa sprijină efectiv pe alt mare cărturar roman, schimonahul Chiril Lambrino, care activase și în timpul stareților anteriori. Astfel, în anul 1901 apare *Explicarea psalmilor*, tradusă din elinește, urmată de *Acatistul Preasfintei Treimi și Acatistul Sfintei Ana* (1910), *Cartea numită Povățuitor* de Sfântul Anastasie Sinaitul (1913) și *Umiliința* de Simion Metafrast (1914). Pe lângă acești doi corifei ai culturii românești de la Athos, starețul Antipa a sprijinit și alți monahi, dintre care menționăm pe ieromonahul Dometie Ionescu; el copiază un bogat *Miscelaneu de literatură monahală* (1904) *Acatistier* (1907–1912), *Miscelaneu de cuvinte ascetice*, *Miscelaneu de canoane și rugăciuni*, *Tesaur manuscript* (1912), *Carte numită Povățuitor*, *Cuvinte folositoare* (1913) și *Umiliința*. Ieromonahul Arsenie Mandrea transcrie *Cuvinte ascetice* (1907) și începe în anul 1910 să copieze *Cartea numită Raiul*; ierodiaconul Pafnutie copiază un *Manual religios și Cuvinte folositoare* (1907); monahul Damaschin, un *Liturghier grec-român* (1912), iar un monah anonim, *Acatistul Părintelui Ioasaf* (1911) și *Vedenia din Sfântul Munte* (1912); ieroschimonahul Veniamin Ionescu transcrie un *Miscelaneu* (1913), ce cuprinde *Cuvinte despre rugăciune* și *Corespondența starețului Paisie*.

Efectele negative ale Primului Război Mondial (1914–1918) se resimt și asupra mănăstirilor athonite, iar adoptarea *Statutului Organic pentru Muntele Athos* (1926) a provocat o scădere îngrijorătoare a vieții culturale. Schitul Prodromul cunoaște o diminuare a numărului monahilor, iar stareții se succed la intervale scurte de timp. În aceste împrejurări, nici activitatea culturală nu va mai cunoaște înflorirea anterioară.

COCOȘUL GALIC VERSUS COCOȘUL ROMÂNESC * BAYONNE 2004

Csaky E POE

călătoresc în franța călătorie amicală pe coasta oceanului atlantic înspre golful biscaia anglet regiune de plimbăreli turism între biarritz și celebrul bayonne	dar chiar și acum la început de mai copii și femei câțiva pe plajă când raza de soare răzbește-ntre nori alți foarte puțini pe dig cu fular și palton privind către primii cum	vedere munca este secret de stat este un lux e o plăcere	copil și bărbat împreună în parc în magazin pe trotore nu văd femeie și bărbat îndrăgostiți aproape nu văd copii nu văd școală	să-l puneți acolo unde nu trebuie și nu uitați să scrieți sub el așa cum au scris ei: pussez ici	o lege a nesimțului din care dispare însemnul de viață însemnul de libertate de proprietate ca orice lege a răfuiei dată de senatul local
câteva ore și poți străbate regiunea pe jos	se scaldă în aer marin și oceanic	muncesc la vedere taxatorii piloți și stewardese taxiuri cu șoferi de lux pietoni nu sunt polițiști la fel cabinete medicale idem primării spitale jandarmerii magazine deschise cumpărători în magazine nu vezi se ascund de emil și de unchiul său simplu doar român	și vai ce trotore și străzi la fel asfaltate și colorate nu vezi pământ săpat nu vezi flori panseluțe în interstiții nu vezi poamă vezi numai iarbă bruiană și foarte rar uneori gazon	nu am văzut semne atâtea de oprire interzisă răscrucea albă discul albastru care pe noi la cuca de vâlcea ne scoate din normalitate și ne trimite-n spital	nu am văzut camioane tir-uri nu poți să traversezi decât pe la zebra umană mașinile accelerează te calcă în stradă ele depășesc exagerat de mult numărul de oameni care traversează
o nebulie pentru cetățeanul francez simandicos să străbată distanța aeroport anglet centru bayonne minuscula plajă la cazinou biarritz	câțiva în costume speciale negre combinezoane pe scânduri ovale zburau pe creste de valuri	public nu la fel birouri bancare lipsa de oameni pe trotore aproape înnebunește străinul cu treabă turistul indiferent de oră indiferent de zi weekend și sărbătoare	degeaba sunt treceri pietonale degeaba pentru pietoni semafoare aprins pe roșu pe verde urâte și stinse ne-așteaptă pe noi să apăsăm pe buton spre primărie să trecem	nu am văzut parcări deosebite nu am văzut interzis să oprești lângă știu eu ce instituție importantă să oprești oriunde nu au case albe nu au paznici la primării	totuși nu vezi mașini oprite pe stradă
pe jos și dacă mai intră și-n catedrale...	în franța suntem plecați eu și emil cetățean român-canadian în chiar ziua integrării exacte și complete în uniunea europeană al celor zece țări cu întâi de mai din calendare socialiste	nuntă înmormântare nu văd femeie	atenție edili la semafoarul cu buton nu uitați	atenție la noua lege a noastră cu care mergem pe stradă o calamitate	parcă la ei s-a născut vlad țepeș celebrul polițai și agă
am nimerit vreme cu ploaie și vânt aproape așa e tot anul doar iulie și august sunt cu soare sunt de sezon	ziua celor ce muncesc dar care arată că nu muncesc fiindcă munca nu e la estivale				nu am văzut păsări pe cer păsări în curte nu am văzut dude și nuci nu am văzut furnici

nici pom fructifer nici om în papuci în ogradă	să folosească serviciile din pesta decît pe cele românești din capitală	am văzut soare și ciocolată de parcă l-ar fi așteptat pe Papillon să facă baie în ea să o iubească și să renască	Jonathan Scheele că a spus într-un ziar că timp de două mii de ani românii au învățat să găsească doar modalități de a evita să plătească dările la stat (acum le spunem taxe și impozite) care te fac să-ți iei zilele câte ți-au mai rămas sau să plătească popoarelor care i-au ocupat	un rahat suntem handicapați neînțelegând ce vrea să spună ori noii europeni uniți din nou în lagăr bleu ciel sunt puși pe șotii și au ajuns iarăși să conducă europa	exact cum eu din avion la decolare și aterizare am văzut la fel pe pământul franței multe parcele diferit colorate și totuși ce s-ar face francezul ce s-a făcut deja vest europeanul dacă românul est europeanul tunisianul marocanul algerianul chiar italianul ar fi și ar muncii la fel cum muncește el
după perdea	apropo până la budapesta am circulat cu o mașină pe străzi ca ale noastre dar nu am văzut nici o vilă nouă	ca prin ceață atunci nu existam	să-ți iei zilele câte ți-au mai rămas sau să plătească popoarelor care i-au ocupat	a mai spus domnia sa ceva cam ce spun toți neo-socialiștii nu comuniștii că rămâne uimit de câte bucăți de pământ vede	
nici un câine nu am văzut dulău pe stradă	nici o magnifică construcție ridicată la acest sfârșit de secol	am zărit cohorte mașini de război germane îndreptându-se spre zărilor însorite cred eu încă de atunci apusul întunecându-se în căutare de răsărit a pornit să-l cucerească dar omul nu e de cucerit el poate doar să se unească să renască	de aceea e de înțeles zice domnia sa de ce și acum ezită să-și achite taxele da, este clar trăim unic o eră a taxelor	probabil primăvara divers colorate în țara noastră aparținând țăranilor da chiar așa țăranilor fără seceră și fără ciocan în gură s-o bată	
am văzut cabinete veterinare	cu piscină sau palmieri împăiați	sunt supărat pe cei care spun că românilor nu le place să muncească sunt extrem de supărat pe	este clar omenirea suferă că nu ne-am achitat noi taxele după ce tot ea s-a supărat atunci când în deceniul opt singuri ni le-am achitat		
cățiva pichinezi trăgând de babe	este drept nu am văzut nici cotețe suspendate jerpelice cu balcoane putrezite și chiloți la uscat				
moșnegi	dar am văzut ca și la noi oameni frumoși pe stradă în curte femei și fete de iubit				
ce mai	de tăvălit				
a fost prima zi și ploua					
ploua					
și apa parcă de noi nu se lipea					
*					
am luat avionul din budapesta și am constatat că pentru români sau cetățenii străini este mai ușor					

Publicată în vol. „Poezia stare de veghe”, Editura Intol Press (autorizată în 1993 de Ministerul Culturii), 2011, ...și astăzi dedicată revistei craiovene „Scrisului Românesc” nr. 4, 2015. Citiți și comparați cu ce dovadă vine criticul extaziat doar în fața titlului...

ART.6 ...(2) Comisia Națională pentru Monumentele de

For Public este formată din 11 membri, artiști, arhitecți, urbanești ori specialiști din domeniul artelor vizuale și/sau critici de arta recunoscuți pentru competența profesională și probitatea morală (iată, la critici, se cere probitate morală!!! Și, tocmai prin ei, se accede, astăzi, în uniunile de creație!!! ...remarca și sublinierea aparțin autorului).

NOTĂ ÎN LOC DE MOTTO

Ce veselie întradevăr mare
Cuprinse această târlă în care sunt și boi
Că nimeni, iată, nu moare
De când lupii au fost numiți paznici la oi.

CU MĂTURA DE PELIN PE ALEILE VIETII

Puiu RĂDUCANU ȚEPEȘTI

Ion Andreiță este unul dintre prietenii mei de suflet.

Chiar de ne vedem rar, privirile, îmbrățișările, chiar vorbele zgârcite transmit ceva, mai ales acelea cu care mi se adresează... Fratelo.

Face parte dintre comorile ascunse ale sufletului meu.

Cartea, „Mătura de pelin”, i-am citit-o de cum am ajuns acasă la Olăneștii Vâlcii, de la Calderon, unde avusese loc... lansarea.

Am citit-o, dar ca să mă apuc să scriu ceva despre Fratelo-al meu, m-am decis mai greu, pentru că, „zgâriindu-l”, poate nu-mi mai pronunță acel frumos nume cu care m-a botezat, ba, mă și aleargă cu bastonul, despre care reputatul critic și scriitor (la fel de bun prieten), Emil Lungeanu scrie: „E creanga de alun a fântânarului tatonând pământul în căutarea izvoarelor subterane ascunse ale Poeziei”.

Mai poți zice ceva, omule bun!

Pe lângă poeziile de o înaltă ținută scriitoricească, cu „muzicuță-n pânțec”, cu „lipici la suflet”, iată-l pe fratelo-al meu lund mătura de coadă, „Mătura de pelin”, cu care „face ordine-n viață, o viață tumultoasă, tulburător de frumoasă.

Ca să citești această carte trebuie să ai butoaiele de răs, toate, goale, goale...

Din „Slujba cuvântului” scris, maestrul Jean Andreiță trece de data aceasta „iară” la catedră.

Atât de frumos curg poveștile-i dulci din „Mătura de pelin - andreițoasă” încât nu lași „trofeul” din mână, ba, de multe ori te ridici în picioare.

Jovialitatea, spontaneitatea (de... meseria, și... meserie, nene!) dă curgere lină poveștilor și evenimentelor – acțiunilor din carte, unde mari specialiști ai domeniului îi oferă autorului tot ceea ce trebuie, ceea ce merită.

În măiestria cu care așează cuvintele, se folosește aici de spusele, mai bine zis de cele scrise de Fănuș Neagu: „Răul bolborosește jur-împrejurul ființei noastre, zi și noapte. Poate de aceea, în unele clipe, încercând să mă recompun copil, nu izbutesc de loc”.

„Așijderea eu”, ne spune nenea Jean, „Tot caut în amintire un băiat ars de soare, desculț, ștampilat de toți mărarinii de pe izlaz, din Balomiru până la Jid, cu cămașa până-n genunchi, cusută de mama la mașina Singer”...

Fiecare dintre noi vorbim despre copilărie ca despre ceva sfânt. O povestim altora, de parcă ei n-ar fi avut așa ceva... , dar a noastră a fost cea mai frumoasă.

O „răstignim” pe copilărie în caiete și-n cărți, dar, fratelo, altul ne-a luat-o înainte – Ion Creangă.

Și totuși, poveștile andreițene, sunt pline cu un pitoresc special.

Copilăria, fagurele de miere al omului este elegant distribuită-n pagini, ca și anii de școală de altfel.

Copilăria, școala, părinții sunt trepidul de aur al ființei umane.

Cui îi lipsește un picior dintre acestea sau îl are mai subred, pică.

Fiecare dintre aceste trei „picioare dumnezeiești”, aceste brațe de sprijin, te susțin până ce dispari, iar maestrul povestitor, Jean Andreiță, le dă un echilibru perfect prin exprimare și distribuție... scenică, pentru că, citindu-i cartea, parcă vezi un film pe o scenă specială, scena vieții autorului cărții, ba printre multe, multe..., te regăsești și tu, „cetiitorule”..., pe-acolo....

Colegilor de școală, profesorilor, le acordă un spațiu exact cât trebuie.

„Rateul” facultății, când avea(m) 17 ani și-o viață, este foarte hazliu acum, dar ce-o fi fost atunci prin sufletul povestitorului...

Constatăm că o suferință de moment, cu cât este mai mare „în momentul producerii faptei”, direct proporțională cu mărirea timpului, este dulceața poveștii ei.

Cartea, cum spuneam, „curge frumos”, elegant, super fluent, te trimite cu

mintea și cu ochii ei „dăștepti” în acele vremuri, ba, te mai și pune-n locul lui ”Stan Pățitul”, de și se modifică respirația și-ți masezi pielea de la palme la coate.

Deși ne despart câțiva ani (mereu încerc să-l ajung, dar el fuge), nu sunt prea departe de povestirile domniei sale, mai bine zis, unele dintre ele s-au lungit până-n vremea mea, dar ... ”Șantierul, mașina Molotov, industrializarea care se făcea în paralel cu colectivizarea, femeia la care se răstise șeful, fecioria” te țin treaz, ba, te fac să recitești căutând ceva util ... de parcă l-ai fi pierdut.

Da, ne spune maestrul Jean Andreiță că a lucrat și în munți pe șantier, ”șofer la roabă”, unde a învățat multe și de toate, dar mai ales a învățat să prețuiască munca, s-o respecte.

S-a învățat cu ea de mic și ”d-aia” nu stă nici acum.

Pe firul evenimentelor îl vedem pe domnul Jean și ”Notar fără voce”, cu ”cerere cu dop” și ”timbre de trei lei”, călăreț prin păduri, atacat de...”haiduci”.

Termină cu bine povestea notarului și îl regăsim suplinitor, dar și ”proprietar” al unei case unde...”mișunau dracii”, de ce nu și în postura de convingător între ale înscrisului în... criminalul ”colectiv”.

Povestea cu lupul ”în pădurea adormită în ninsore grea”, este pe cât de frumoasă, pe atât de emoționantă, apoi iară ”încercatul” la facultate – soldat cu eșec, Regionala de învățământ, școala, jocul de poker cu popa Mezdrea... perdantul, dar..., iată, capitolul de suplinitor se încheie aici, și uite-l pe nenea Jean..., student...

Și poveștile curg, curg, la fel de frumos ca frumusețea sufletului autorului.

În această carte enumeră discret numele colegilor de facultate, dându-i fiecăruia binemeritata porție de cuvinte. Anii de facultate sunt și ei ”luați la bani mărunți”, de asemeni profesorii.

Cu ”Aprod la un proces celebru”, Povestea ochilor care nu se văd nu e poveste și alte multe capitole care mai de care mai interesante, capitole care-ți creează scene, imagini și-ți transmit ceva, de ce nu și un mesaj din partea autorului te țin mereu treaz, te fac să nu lași cartea din mână.

Povestirile-n zig-zag, cu suspans și fără, gen dinte de fierăstrău care te poartă din vale-n deal, te fac să înlături totul din jurul tău și să dai importanța cuvenită cărții cu care de fapt te contopești.

O carte deosebită la al cărei ”Șablon” maestrul povestitor

Jean Andreiță a lucrat mult, mult., o carte peste care se poate pune ștampila; ”Unicat” și asta nu numai prin frumusețea povestirilor, ci și prin felul cum sunt proporționalizate capitolele.

N-ai cum să te plictisești, ba, cartea te chaemă la ea s-o mai răsfoiești.

Citind-o, am exclamat: Vai, ce bibliotecă frumoasă și bogată am!

Intrat de peste doi ani în rândul oamenilor inutili, mi-am dat de lucru pentru 97 de ani de acum încolo.

Sper să reușesc în această perioadă să citesc și să scriu despre ”copiii” bibliotecii mele, dar și despre minunații lor ”părinți”.

Consider toate cărțile cu statut de document, iar cei care mi le-au oferit sunt monumente de prietenie sufletească, de fapt, definiția prieteniei.

Dragă fratele, își multumesc și te felicit cu toată dragostea care mi-a mai rămas pentru ceea ce ai făcut și faci!

Părerii și nu numai despre cartea domnului Jean Andreiță, ”Mătura de pelin”.

Taica...

Se-apropie de cimitir
un „dus” cu tată-n nas.
Popa strângea în patrafir,
„urări” de ... parastas...

Un greier surd inea isonul,
la gleznă de vioară,

pe popă mai să-l prindă somnul,
în damf de... tămăioară...

L-a părăsit pe tristul mort,
Lumina noastră Lină.
O babă-i tot mânca din tort,
dusă de o ... vecină...

Of! Ochii popii se lipesc
pe săni și fustă scurtă,
ai unei văduve-n... firesc,
de-o vreme, nu prea multă.

Stă popa trist și rezemat,
de-o cruce veche, beată,
în răgâieli și-ntr-un oftat,

privind văduva..., fată...

Crucea-l izbește cu un umăr
pe ...”fragedul” ... părinte.
-Mișcă-te, bă, că nu ești tânăr!
... și alte...”dulci” cuvinte...

Prin răgâieli, dar foarte dur,

pregătește ... tămăia...,
dar mortul se ridică-n cur;
-Zi, taică..., Aeluia...

Soarele-atunci într-un oftat,
își pune mâna-n șold.
Of, viață, tu, dulce păcat!
Ești... în epat ... de bold...

VIOLETA SCROCIOB

Bătrânul violonist

Poetul Phoenix

(dedicată poetului Nicu Cismaru)

Mai ninge-un chip pe strada-ntunecată,
Sub albe plete ochii-i se ascund;
Un gong începe-al nopții miez să bată,
Zăpezi polare-n minte ne pătrund.

Bătrânul blând cu barba colilie
Privește trist, egal și abătut,
Din trena vieții ce-a rămas să vie;
Mai are-un strop de drum de străbătut

E ostenit, făptura-ncovoiată,
Cu chip brăzdat de griji și de nevoi,
De-o viață tristă de artist, criptată
În umilință născute din noroi.

Își vede amintirile postume,
Cum mângâia vioara-n plecăciuni,
Arcușul ce zburda nebun pe strune
Și-n ochi jucau luciri ca doi tăciuni.

E ostenit și-i ros de vreme fracul
Și doar puțin din drum i-a mai rămas,
Căci iarna-acum prin sită-i cerne veacul
Și i-a mai dăruit un singur ceas.

Pianissimo, bătrânul viața-și cântă,
Pe strune-arcușul lunecă molan,
De undeva, o notă e răsfrântă
Si-n do major răspunde un pian.

O lampă pâlpâie-n fereastra nopții,
Misterioase umbre alungând;
Bătrânul îi plătește birul sorții
Și strânge - arcușu-n mână tremurând.

Mai ning ninsori de dimineată fadă
Și pe arcuș se - așează-un fulg micuț;
O mână tremurândă în zăpadă
Mai strânge-n pumnul moale un bănuț...

Venit-ai de nicidecum și de niciunde
Cu viscoliri rebele- nveșmântat,
Poem sădit-ai în clipiri fecunde
Și cu poem ai fost încoronat.

Ești evadatul nopților senine
Din trupul amintirilor arzând,
Incandescent va să erupi din tine,
Tu, Phoenix din cenușă renăscând.

Tu, cavalerul nopților astrale,
În umbrele uitării osândit,

Sorbit-ai veșnicia din pocale
Și un destin divin ți-ai rânduit!

Ai rimelat a nopții lungă geană
Ce te deține tainic prizonier,
Retorturat de trandafiri din rană
Al lumilor fantastic templier.

Voi retușa o noapte-n poezie,
În genele-ți umbrinde s-o anin
Și-n a Șeherezadei nopți o mie,
O, Shahryar, în fața ta mă-nclin!

Rondelul colindelor

Din cer venit-a iarna rece,
Se-aud colinzi cu Leru- i Ler,
Pădurile trosnesc de ger
Iar noaptea- albastra se petrece;

Un înger ca un fulger trece
Sunând din trâmbiță stingher,
Din cer venit- a iarna rece,

Se- aud colinzi cu Leru- i Ler.

Izvoarele nu vor să sece-
Se cântă dorul de Prier
Și norul este pasager
Pe- aripi de vânt grăbit să plece-
Din cer venit- a iarna rece.

Zăpadă- n păr

Mi-a nins în păr, dar nu așa deodată:
Iarna și- a trimis mai întâi solii
Să îmi cumpere zilele, dar nu am

negociat cu ei;
Insistenși, au vrut să îmi cumpere suferințele

Dar nu le- am vândut pentru că
Între nimic și suferință, aleg suferința.
Am rămas cu sufletul cuprins de teama

de îngheț
Întrebându- mă cum să îl pot ține cald.
Am cerut ajutor stelelor,

Dar aveau degetele înghețate
Și le încălzeau la lumina Soarelui,
Strânse într- un candelabru;
Și vântului i- am cerut sfatul
Dar el, infatigabilul,
Mi- a suflat zăpadă pe creste
Cântând jelanii în Do Major;
Atunci, repede, mi- am pus versanții

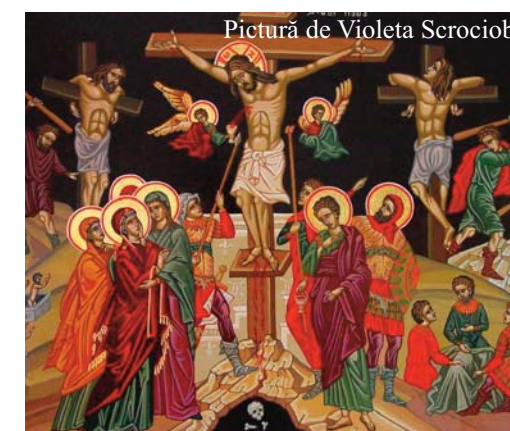
la adăpost!
Am cerut ajutor Soarelui
Iar el a ars zăpezile în flăcări de asfințit.
De atunci, vântul încă mai suflă rectiliniu,
Iarna falsă, denaturată, mai ninge încă
Zăpada exmatriculată din cer,

Rectoratul vieții îmi dă încă examene,
dar nu îmi pasă;
Am găsit arma care îmi apară sufletul,
Pledul care îl învelește împotriva

înghețului: iubirea!
Am negociat cu ea și a promis că îmi va
aprinde stelele în ochi
Și degetele lor se vor încălzi,
Că vântul va cânta Vals vienez și fulgii de
nea vor dansa cu el,
Că primăvara îmi va fura zăpada

de pe creste
Și- mi va inflori ghiociei.
Dar Soarele? El a hotărât:

Va topi toate zăpezile, în afara
Celei din părul meu!

Pictură de Violeta Scrociob

FLORICA BERA: „POEZIOARE CU CIRCUIT ÎNCHIS”

Petre CICHIRDAN

O carte tipărită la Râmnicu Vâlcea în anul 2009, an de când începe consacarea pentru foarte mulți vâlceni în anumite domenii ale vieții artistice; desigur, nu orice vâlceni, ci unii care au vrut să materializeze ceea ce au făcut de multă vreme, dar nu au avut puterea, voința, curajul să arate și altora; tocmai fiindcă până atunci, când societatea le-a fost ostilă, nu le-a permis aproape nimic în ceea ce privește punerea numelui pe hârtie, acest lucru fiind considerat un act de mare curaj! și de risc. Nu mai mult decât faptul că un poet ca George Achim, numit poet înainte de a fi membru al URSS, nici mai mult nici mai puțin, scria că eu aș fi unic în istorie pentru că am avut curajul să public fără să schimb o literă, volume scrise de mână acum patruzeci și cinci de ani!...Dar poeta, da, poeta îi spun, Florica Bera, poetă în acest volum, „Poezioare cu circuit închis”, are condei de scris, trăiește în stări poetice, judecă și trăiește în sine cu ritmul și rima, cum alții, fără probleme, fluieră și îngână o melodie ascultată și mai apoi înregistrată pe retina nevăzută a memoriei și a timpanului...O carte scrisă pentru sine și prieteni, dar, care, acum, iată, după ce am răsfoit-o la început, mai apoi am aprofundat-o ca dintr-o pornire afectivă către un intelectual care ni se arată...de rasă!

„Cititorilor mei” deschide volumul și o vedem pe autoare sub un sombrero, îmbrăcată în nori sub cer de stele pe „aerieni cărări” în „peisaje cu maci și albăstrele”, un rococo poetizat, versificat, pornit spre Paradis în pas dansant, paradă între realitate și vis...

„Așa cum sunt” o poezie seducătoare care oferă și primește, care oferă mai mult decât primește, paradigmă specifică poetei, care transpune între realitate și vis...paradigmă de a da și a nu cere, de a chema în ființa ei...Declarație continuă despre sine, ce viața poate să-i ofere, iubire, personificată feerie... „Iubește-mă așa cum sunt/ Soare cald pe cerul dimineții/ Ce-ți dă gingaș o sărutare/ Și soarbe toată roua vieții”...O metrică clară, exactă, ritm interior sensibil bombastic - feministic, tentă adonisiacă, afrosidiacă în parfum.

Starea poetică declină în fața unei realități implacabile-îndepărtarea de cei dragi... „Dar am plecat de lângă voi/ Alergând după miraje/ Și m-am mutat din loc în loc/ Cărând sufletu-n bagaje” („Gânduri cu destinație”). Poetică cu subiect și prediicat, care ne dovedește ușurința și curgerea de la sine a unui vers, necăutat cu ardoare, ci numai imaginea și sensul contând pentru starea poetică a Floricăi Bera... „Când mama ne-a părăsit/ Am strâns cutia-aceea-n brațe,/ Și lacrimile-mi șiroiau/ Amestecându-se prin ațe.” („Cârpitul”) Iată una dintre multele paradigme ale unei sensibilități poetice foarte aproape de realitate, uneori banal

de aproape, una a vizualizării treceri timpului în curgerea sa de neoprit, care ne poartă în Parnasul simptomatic-filosofic al poetei tresărind și minunându-se firav-diafan în fața oricărei corole de cireș, japonez dacă se poate, cu fulgi albi de această dată și care se așează și se scutură între trezire și vis... „Poate același fulg de nea/ Face-n geamul meu reclamă,/ Cel care în iarna ce-a trecut/ S-a așezat la mine-n palmă.” („Același fulg”)...trecere a timpului, înțeleasă! Timp în cursul său devorant oprit de la sine de mama natură; de iarnă!... cu albul său, inspirat, gând înapoi, memorie dalbă-trecut nedat; Evrika! timp necalculat!... „Fulg cu fulg or să se-adune/ În troiene înghețate/ Iar pe alții vântul aspru/ O să-i poarte mai departe!” (poezia citată). Ne surprinde această expresivitate relevată printr-o așa metrică scurtă în care poezia strigă! se bucură că a găsit, a descoperit și...a mărturisit!

Dacă partea de început a volumului este un câmp emoțional puternic declarativ, voit căutat, desfășurat intens între comparații, mai ales, și epitete mai puțin evidente, urmărează o desfășurare a sa, simplă și calmă, alternând mai ales între stări personale-subiective; curată și lipsită de arabescurile, aleatorii,

literare...poezia, părănd mai mult îmbrăcată în dalb decât în aprinsele culori cu care, am văzut, poeta obișnuiește să-și motiveze impresiile prin mijlocirea desenului, culorii... Îmbrăcată în dalb, cu metrică scurtă-adevătată și care face lectura un modus vivendi. O plăcută incursiune într-o lume spirituală care are specific feminismul, un spațiu poetic elegant așa cum este și frumosul nud de femeie, cum atâtea au inspirat mari pictori, expresive poeme... „La șalul cel negru privesc ca nebun/ Și-n sufletul rece durere adun” (Pușkin), sunt două versuri pe care le recit în minte când văd o minunată poetă cu care mă întâlnesc la Filarmonică, dar când citesc din această poetă, Florica Bera, o văd în văluri colorate adunând pe un câmp înflorit fluturi după fluturi...frumoasă poezie, frumoasă fată, frumos câmp, precum fata din „Carmina Burana” „Eia/ Stetit puella/ tancuam rosula;/ facie splendui;/ os eius fiorit./ Eia.-17. Stetit puella”; sau din „Carmine” în variantă tradusă de subsemnatul: „Eia./ Stătea fetița/ ca roza-i pielita;/ fața îi străluce/ gura-i fructă dulce./ Eia.”...atât de vizibile sunt eleganța și sensibilitatea carminelor Floricăi Bera.

O Cale Lactee scurtă, a iubirii pe pământ. Un foc aproape sacru care transpune când sosește cel așteptat, nimerit, potrivit, mai ales ...revenit! („Când ai venit!”) Vara este cel mai lung anotimp fiindcă ea fură de la primăvară, maiul, și de la toamnă îl ia pe septembrie!...țiganul ar da șapte ierni pe o vară fiindcă ea îndeapătează zorile... „Pe aripi de berze albe/ Cu valizele-ndesate,/ Vara și-anceput periplul, Înspre zări îndeapătate” („Adio vară!”). O poezie, adevărat imn adus căldurii dătoare

de viață: „Vara pleacă mulțumită/ Și-abia peste un an vine,/ Cu forțe noi și drag de viață/ Cu multă pace și mult bine!”

Desigur, nu există viață de om fără momente ale depănării amintirilor, fapt cert pentru care, și numai doar pentru atât, viața trebuie trăită; să nu voiești să dai so-coteală timpului pentru despărțire sortit... „Te aștept la poarta amintirilor/ Același singur, visător poet,/ Ce vrea să-ngâne șoapta despărțirii,/ Pe versuri triste de sonet.” („Te aștept la poarta amintirilor”)

Poetă cu stare, fină observatoare, cu toate simțurile în realitatea de sub ceruri, percepții și stări pe care le transferă dezinvolt și către cititor, desigur, demonstrând că timpul nu are nici loc și nici vad, că senzorialul este singurul răspunzător! da, cu cine și cu ce intră în contact, ea transformă experiența în stare poetică... „Bunăoară simt în jur/ Mirosul gerului de-afară, / Pe care mama-l aducea/ Cu rufele în prag de seară.” („Rufele înghețate”)

Există tentația de a face comparații culturale cu poezii consacrați, cu filosofii lumii, personal, nedorind acest critic fapt, căci și pentru mine, ca și pentru oricine, în actul creației ești singur, și el este maxim atunci când gândul îți este golit de experiențele care te subjugă. Rostul nostru pe pământ este de a trăi și observa momentul, clipa inerțială, timpul fiind doar arhivat. Tratăm despre o poezie a profunzimilor, a unui caracter la fel, dar cu arta descrierilor acelor lucruri care nu se arată decât minții: „Am iubit toamna roșcată/ În anii mei de tinerețe;/ Acum când vine, o salut,/ Doar așa din politețe!” („Prin toamnă”), o poezie cu un sentiment de continuitate vizibilă în care o toamnă a vieții nu poate exista fără căldura obligatorie a tinereții care sfidează întunericul, moartea... „Încerc să nu aud cum frunza/ Plânge-n cet sub pași grăbiți;/ Când doi îndrăgostiți sub o umbrelă/ Se strâng în brațe fericiți” („Prin toamnă”).

Interesant cum Florica Bera și dozează sentimentalul, trăirea, cunoscându-și drumul de parcurs, câtă siguranță! drumul parcurs, câtă nepăsare! totul într-o dezarmantă lume a banalului („Din nou toamnă”). Interesantă-i și regăsirea ei în

ființa poeziei, care o însoțește tot timpul, creând în jurul ei o feerie a Parnasului! Această căutare, dar mai ales regăsire, nu are contact cu nesinceritatea, cu falsul! „Cu anii care-i duc pe umeri/ Am gustat din infinit;/ Dar clopotele cântătoare,/ M-au oprit în loc vrăjit.” („Pleoapa amintirilor”). O simțitoare a naturalului în pragul de sus al intelectului, natură plină și natură deșartă, un plastician la care culoarea este tot una cu desenul: „Și mai văd cum ploaia cade,/ Peste-o viță ruginită,/ Mândră mai era cu roade,/ Ca o jună pârăguită./ / Cerul gri cu nori apoși,/ Frigul ce pătrunde-n oase,/ Umblă și el în galoși,/ Printre cețurile groase” („Fotoliul”). Florica Bera își trăiește stările poetice și nepoetice și mai apoi le redă albului din pagină, de această dată, numai, creând în stare poetică. Ea nu este influențată, nu ne arată ce bagaj are cultura ei poetică, cert este că nu seamănă cu nimeni, rezistă la acest examen al experienței, al trecutului. Este poezie proprie, cu vers pictural, o viziune expresivă a naturalului, cu linii sigure și viu colorat. Față de desenul ei, la propriu, exaltat în feminitate, poezia ei este sobră și excelează în naturalitate, în simplitate... „Balade cântă vinul în câni și în carafe,/ Nunțile se-ncing pe dealuri./ Departe-s ploile ce nepoftite plouă/ Peste ogorul pieptănat în valuri.” („Spre toamnă”). De o îndrăzneală teribilă, biblică (nu mai departe de Psalmul 8.3) F. Bera ridică, ca și Arghezi, osanale mâinii, care, ca și limba, și buzele, îl diferențiază pe om de animal; nimic din ceea ce se întâmplă, n-ar exista dacă nu am avea mâinile astea, și privirea, văzul; întreaga prezență a vieții, prin aceste două simțuri teribile ne vine... „Privește-mi mâinile și ochii/ Și nu uita să le iubești,/ Și să le ierți dac-au fost clipe/ Mai puțin ca în povești” („Privește-mi mâinile și ochii”)... Și noi, la fel de pragmatici ca și Florica Bera, susținem de câte ori putem, că la începutul începutului au fost semnul și însemnul, și mai apoi...cuvântul.

Schimbare de registru, „Ispita” deschide seria de poezii care se adaugă folclorului de cartier, de uliță, de stradă în care unii fac mare performanță... Ispita bate-o vina! / Didina merge cu mașina/ Merge și nu-i mai ține frâna/ Didina schimbă limuzina... Bine c-avem un conducător/ cu grijă față de popor... Țara are și ea nevoie de copii de trupă/ Soldați și studenți treceti la sortat de cartofi... Ploile, mană cerească/ Mână dumnezeiască. Nici muncă fără pâine/ nici pâine fără muncă. Poezie care nu răscolește interiorul, care relevă sclipirea exteriorului: „Dorurile”, „Minte-mă”, „Singurătatea sufletului meu”, „Amintiri opuse”...în care metafora nu-i pe primul loc, nici licența poetică, vesificația este la înălțime, prozaicul este frumos îmbrăcat cu ritm și rimă...Banalul vieții devine copleșitor: „Iubitul meu”, „Toamnă ai venit din nou”, „Pe lac”, „Pantofii tăcuți”, „Doruri”, „Masa de crăciun”. Pe lângă natura înconjurătoare, fenomenul natural, Florica Bera se raportează și la obiectele din jur care-i ornează existența („Calendarul cu glisor”, „Oglinda”, „Între soți”)... Un lucru este însă cert, poezia Floricăi Bera îi este aer autoarei, respiră din ea, nu cade niciodată în desuetudine, și asta este foarte bine, dar acordă prea mare esențialitate, neesențialului!

Constatăm, de la poezia „Iertarea”, că poeta se întoarce la profunzime chiar dacă textierul excelează în versificație, rimă. Se confruntă chiar cu tematica biblică, a iubirii apropiului, a iertării greșitorilor...se confruntă cu Evanghelia! ce veste minunată, ce veste bună!... „Dușmanului din umbră/ Să îi găsim iertarea/ Și blând să-i luminăm/ Cu-o rază-ascunzătoare”...Acest „ascunzătoare”, totuși, este destul de rău famat și duce mai degrabă la viclenie...Continuă cu „Ultima parcare”. F. Bera caută în poezie un al doilea modus vivendi, se însoțește cu poezia, iată, ce fumusește, chiar scrisă de ea!...și asta-i dă plăcere; o poetă adonisiacă care are toate armele, și de apărare și de atac; care scrie o poezie care o explică și o motivează chiar pe ea însăși; în care moartea este măturoarea Naturii veșnice („Speranțe de primăvară”); mereu același dialog de justificare („Uită”) ... Odată, cândva, undeva, oamenii care se simt altceva decât ceea ce le-a oferit societatea, își scriu o carte după modelul...Bibliei; o carte care să explice totul! legătura omului viu cu timpul; cu faptele sale insignifiante, cu gândurile fără margini. Florica Bera a scris o carte de acest fel, de poezie, care îi înlocuiește prezența în orice conversație, întâlnire, care o înlocuiește chiar pe ea însăși, în fapt, un alter ego...

Grafică de Florica Bera

ALBUM MEMORABIL: „PRIN MUNȚII APUSENI”

Felix SIMA

„În 1952, Marțian Negrea a compus muzica pentru un film documentar despre Apuseni. Cu siguranță, compozitorul vizitase locurile pe care le descria. Peste acea peliculă s-a așternut uitarea, dar suita simfonică Prin Munții Apuseni a trecut cu bine proba timpului, e vie și proaspătă. Tablourile ei se numesc *Pe Arieș în sus, Izbuluc, Cetățile Ponorului* ... Dacă închideți ochii și ascultați, lăsând imaginația să zburde, veți simți îndată îmbrățișarea culmilor cu căsuțe acoperite cu șindrilă, mirosul fânului, veți recunoaște tălângile oilor și chemările tulnicului. Veți asculta murmurul de cristal al madonelor de gheață din Scărișoara și ecoul orgilor de catedrală al Cetăților Ponorului. Iar la sfârșit, țâșnirea izbulucului, limpede, nestăvilită, ca o poveste fără sfârșit. Aparent, talentatul muzician a surprins atât de bine farmecul locurilor, încât nici nu mai merită osteneala unui drum spre inima Bihorului, căci, iată, muzica poate întrece imaginea chiar pe terenul ei propriu, al explorării geografice. Dar chipul Apusenilor poate fi și altul. Mergând pe aceleași drumuri, cam tot prin anii 50, un mare jurnalist, Geo Bogza, a văzut altfel Țara de Piatră. Eseul lui este despre viața trudnică a muntenilor, oameni simpli, obidiți. Geologic vorbind, Apusenii nu se impun, în primul rând, ca un tărâm al pietrei colțuroase, ci dimpotrivă, predomină formele moi ale culmilor înverzite. De piatră erau asprimea vieții, a climei, chipul dăltuit al moșilor, sărăcia lor, inima domnilor care plăteau o zi de muncă grea cu un țoi de răchie.

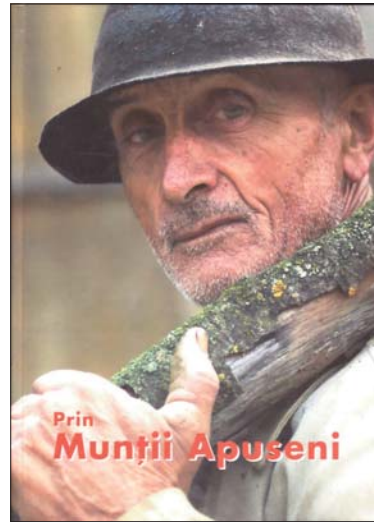
Noi ne-am străduit să vă povestim Apusenii așa cum îi vede obiectivul nostru. Dar în spatele aparatului am fost noi, cei care îi îndrăgim și am dori să-i vorbim numai de bine. Totuși, pentru a nu fi acuzați de denaturare prin omisiune, trebuie să facem, măcar în acest preambul, mărturisiri com-

plete: am dorit să fotografiem acei Munți Apuseni care s-au schimbat cel mai puțin. La nevoie, când obiectivul se oprea încântat asupra unui pâlce de case tradiționale, am făcut doi pași într-o parte pentru a scoate din prim-plan o pensiune din beton și termopane, un stâlp arrogant de înaltă tensiune sau gipspanul din ograda cuiva. Un peisaj a rămas idilic și verde pentru că ne-am prefăcut că nu vedem versanții devastați de defrișări și movilele de rumeguș și cherestea. Dar nu este rostul nostru să filozofăm dacă prefacerile sunt bune sau rele. Ele s-au petrecut mereu.

Munții noștri Aur poartă... și Telur și Uraniu.

Argintul și aurul Apusenilor au fost și, iată, mai sunt încă norocul și blestemul localnicilor ce s-au născut pe filoanele din faimosul patruleter Roșia Montană, Bucium, Brad. Săcărâmb. Ele au venit cu rocile vulcanice din adâncul teluric. Această sintagmă nu este nicăieri mai acasă, căci în minerele de aici, la 1782, sibianul Franz-Joseph Muller a descoperit elementul Telur, iar pentru filoanele Apusenilor au venit romanii în Dacia. Actul de naștere al poporului român e pecetluit cu aurul de la Roșia Montană.

Dar imaginile retro din acest album, deși șterse de timp, sunt convingătoare. Moșii și copiii lor trudeau ca niște sclavi pentru grăunții de aur care, apoi, se jucau la cazinourile Vienei. Iar sus, pe Someșul Cald, sub Padiș sau la Izvoarele Criului Alb, întâlnim niște roci de un roșu viu, punctat de albul cuarțului. Geologii le spun acestor conglomerate „verrucano” și sunt dure, compacte, pentru că au stat sub presa geologică peste 250 de milioane de ani. În ele s-a concentrat prețiosul uraniu, care la Băița a fost intens exploatat de

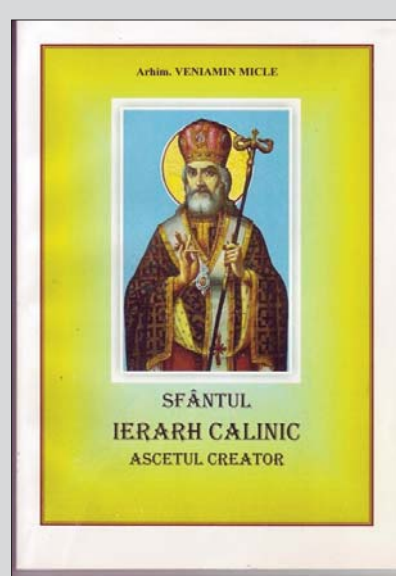
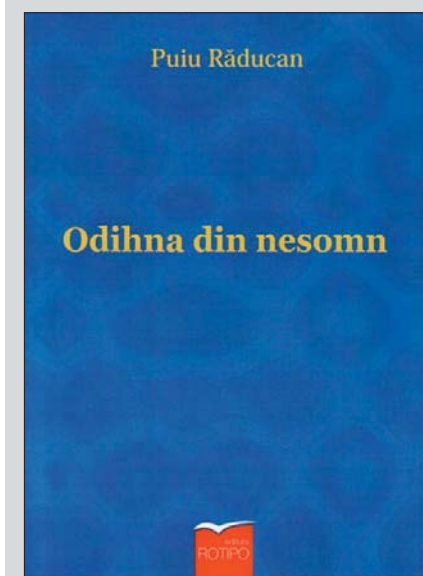
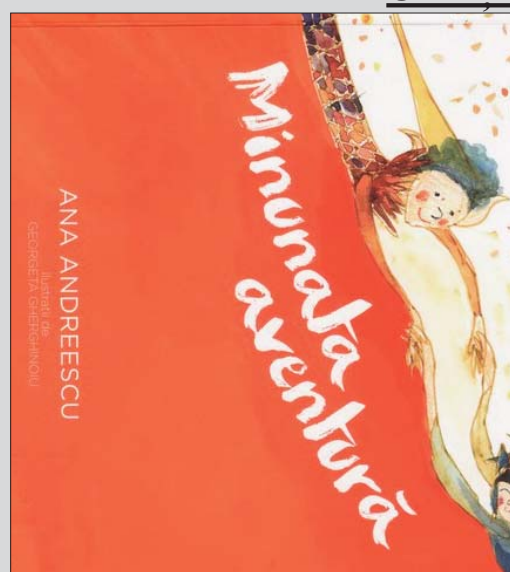
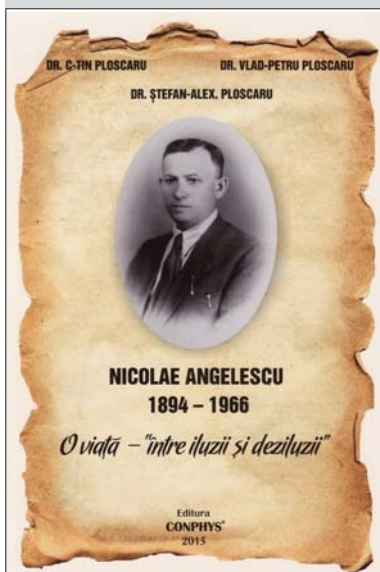
sovromuri prin anii 50 și a ajuns în reac-toarele nucleare și în bombele atomice sovietice. Localnicilor le-au rămas deșeurile radioactive și bolile de iradiere”.

Am preferat să citez, pe larg, din prologul semnat de Cristian LASCU la albumul „Prin Munții Apuseni. Deasupra și dedesubtul pământului”, apărut cu nu prea mult timp în urmă, editat de către Centrul pentru Arieș Protejate și Dezvoltare Durabilă Bihor, coordonator al proiectului fiind Viorel Traian LASCU. Pe 240 de pagini color, pe o hârtie specială, sunt expuse fotografiile artistice a 18 artiști fotografi, care merită a fi enume-rați cu toții, fiindcă au efectuat o OPERĂ

comună: Andrei POSMOȘANU, Cristian LASCU, Peter MERCEA, Vasile DOROLȚI, Cristian TZECU, Mihai GLIGAN, Claudiu SZABO, Pal Szilagy PALKO, Radu TAFFET, Gheorghe FRĂȚILĂ, Traian FRĂTEAN, Ștefan SOFALVI, Cornelia GLIGAN, Nicolae GLIGAN, Silviu PETROVAN, Dorin CHIȘ, Alexandru SZUHAI, Jozsef ZIH.

Îi dăm întâietate prietenului Petru V. MERCEA, coautor al acestui nestemat tipografic, inginer, artist-fotograf care ne-a dăruit albumul despre care nu am mai înceta vorbind, publicând câteva dintre lucrările sale în paginile noastre („Oițe”, „Tricicleta din lemn de fag”, „Jugul cu ciucuri”, „Iisus cu porumbel”), el deținând și câteva mii de foto-di-apozitive, din anii 1980-85, când a locuit în Râmnic și am colindat împreună coclaurii Vâlcei cu mânăstiri domnești... El ar colabora oricând, dacă ar fi solicitat, la realizarea unui album de o asemenea amploare, care să includă spațiul nostru vital: „VÂLCEA – UN ȚINUT UNIC ÎN TIMP ȘI SPAȚIU. PRINTRE DEALURILE ȘI MUNȚII VÂLCEI”. Doresc să își asume cineva o asemenea inițiativă...

CĂRȚI PRIMITE LA REDACȚIE

REVISTĂ DE CULTURĂ
TRIMESTRIALĂ
produsă de
ECOSTAR 21 și EDITURA
INTOL PRESS

Editor șef: Petre CICHIRDAN
Redactor șef: Bogdan CICHIRDAN
Secretar de redacție: Felix SIMA
Tehnoredactare: SC INTOL SRL
Corector: Tina CICHIRDAN
Colaboratori:

Constantin POENARU
Mihai SPORIȘ
Marian PĂTRAȘCU
Simona Maria KISS
Gheorghe PANTELIMON
Gheorghe MĂMULARU
Paulian BUICESCU
Vasian MIRCESCU
Gheorghe SPORIȘ
Adina DUMITRESCU

Redacția:
Rm. Vâlcea, Calea lui Traian nr. 169, bl.
5, sc. E, ap. 3

Telefoane: 0250.736615
0350.401254
0746.029824

E-mail: cichirdan@yahoo.com
Website: www.globalartfusion.com
www.culturaarsmundi.ro

ISSN: 2285 – 6919

ISSN-L: 2285 – 6919 Preț: 3 lei

Tipografia PRODCOM Tg. Jiu, 31.01.16

NOTĂ: Întreaga responsabilitate a conținutului articolelor revine autorilor.

Articolele, grafica, fotografiile nesemnate aparțin editorului. Revista apare sub incidența Legii 186/2003.